

iš po spaudos
ariškos knygos
I SVEIKATA".

gos, kurios vėliausias
plačiau išaiškinta
gų apsisergeti, pripil

Medical Institute.

kiekvienam žinot, toj knygoj
u moterims susituokim.
sė, kaip „Vadovas I Sveikata“
ekvianas, kuris tik atstov
VADOVA I SVEIKATA
sergantiems, vyrams ir
ių ligų išsisaugot, kaip j
nas toj knygoj atrus sau

es pas koki daktarą, kad
ityk VADOVA I SVEIKATA
Inst. daktarai, vyrai
nes pergaltėjimui ligų
duoda. Kad ne ypatingai
doma ir bus prisinti vė
išgydyta. Vaisiai išaišk
s, tik ne i Rusiją. Adres

dical Institute
New York, N.Y.

adrenais nuo 10 ryto iki 12 pa.
Inly Institute.

usiu liniju laivu.
arancija į visas An
angiai ir pigiai

tikiety.
Jungtinių Valstijų
elphia, Pa.

i „Kovos“
enas kom-
00.

MAI

S. Nauduvė

KOVA

KOVOJ TU ĮEYSI SAVO TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRIAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia, Pa. 8 Gegužio (May) 1908 m.

Nr. 19 Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Kaip apsisaugoti nuo provokacijos.

PROVOKACIJA vadiname viltvilingą darbavimąsi kokioj nors organizacijoje, išsukimą tokių darbų, už kuriuos pražusta ir žmonių, ir pačios organizacijos. Čia kalbame apie politišką provokaciją. Provokatoriais vadinasi tie šnipai, kurie kokios nors organizacijos priešų (valdžios tankiausiai) pasamdyti įeina į organizaciją, pasirodo karštais jos rėmėjais, o slapta išduoda savo draugus ir išsukia tokius darbus, už kuriuos valdžia panaikina, užgina gyvnot legaliskai tajai organizacijai. Provokatoriais vadinasi ir tie šnipai ar policijantai, kurie ramioje darbininkų demonstracijoje (parodoj) pakelia trukšmą ir tuomi duoda progą policijai ir kariumenei, remiautės ant įstatymų, malšinti tuos neva maištininkus. Rusijos revoliucijoje tokių buvo tiek, kad nė nesuskaiči. Visos revoliucijos kaip ir priešrevo-

liucijinis judėjimas turėjo daugybę provokacijų. Žydų skerdynės Baltstogėj, Kišineve, Odcoj ir kitur, kaip yra išaiškinta, buvo vis valdžios provokacijos darbu; tankiai teip budavo: paleidžia policija paskalą, kad žydai užmušė, arba kankino krikščionį, ir įtlukė krikščionys muša žydus; mušti pradėdavo dagi be priekabės papirkti valkatos.

Bet paskutiniu laiku pradėjo atsirast paprasti plėšikai prisidengę revoliucionierių vardu. Jų kuopų organizatoriai išsyk, be abejo, buvo revoliucionieriai; revoliucijinės partijos išsyk pripažino reikalingumą «teroristų kuopų», pavyzdžiui imkime ir Lietuvoj buvo pradėta tverti «Kerštinčių pulkeliai». Bet tokios «kovos kuopos» ir «kerštinčių pulkeliai» negali but partijų kontroliuojami, ir todėl greitai ištvirksta: «Giltinė», kaip žinoma, tuo pavirto į paprastų plėšikų kuopą

[«paprastais» plėšikais vadinasi tie, kurie plėšia savo ypatingai naudai]. Dėlto tokias organizacijas, kaip parodžiau savo straipsnyje «Apie terorą» («K.» N 17) visos revoliucinės partijos Lietuvoj ir Rusioj paleido.

Bet jeigu mes pripažįstam terorą ir ginkluotas demonstracijas Rusioj, arba abelnai tariant — revoliucioj, tai tokių pasikilnijimų jokiū būdu negalim pripažinti Amerikoj: patys Rusijos teroristai (suprantama, revoliucionieriai, o ne koki giltiniečiai) čia nepripažįsta teroro. Tačiau, kaip jau visiem žinoma, caro valdžia užlaiko Amerikoj visą štabą šnipų-provokatorių, ypatingai daug jų atsiuntė, kaip kovo mėnesių pranešė Amerikos Jungtinė Spauda («Associated Press»), per kelis pastaruosius mėnesius. Rusioj yra revoliucionierių šalininkystė, kuri vadinasi «Socijalistų-Revoliucionierių Maksimalistų» organizacija. Suprantama, tai ne plėšikai: jie plėšia, bet tik daugiausia valdžios turtą, ką apverčia kovai su ta pačia valdžia. Bet dabar ir Amerikoj, ypač New Yorke mieste atsirado tokių ateivių, kurie vadinasi pabėgėliais revoliucionieriais maksimalistais; jų yra daug tarp žydų ir rusų; yra ir tarp lietuvių. Nebūtų nužvelgtina, jeigu jie čia Amerikoj nevarytų tokios agitacijos tarp darbininkų, kokią varo maksimalistai Rusioj. Ta jų taktika ir duoda užsimislyt kiekvienam susipratusiam darbininkui ir laikytis toli nuo tokių gaivalų. Apie tai ir Rusijos ateivių laikraščiai pradėjo rašyti. Rusų pirmieji laikraštis «Russkij Golos v Amerikie», išėjęs New Yorke, rašo apie caro provokatorius Amerikoje. To laikraščio N 24 autorius Senas Emigrantas rašo: «Už „veiksmo didvyrių“ ir jų «ekspropriacijų» principo pradėjo slėptis ir visokios rūšies beprincipiniai ardytojai ir «ekspropriatoriai», o teipgi ir paprasti padaužos ir vagiliai, kuriuos muša už tai, kad «vagims dovanoją». Buvusieji «bakuniniai» [Bakunas buvo garsus anarchistas. Raš.] pavirto į «maksimalistus», senieji «pugačeviniai» pavirto į «girios brolius»... Iš liumpenproletarijato Plevė suorganizavo «huliganų» armiją, ir po Stolypino kaklaraiščio priedanga pakelta į «tikrųjų rusų sąjungą», iš kurios verbuojama dabar provokatoriai. Provokatoriai «atėjo pas mus «užsidirbti» ir landžioja po visokių rusiškų organizacijų mitingus, įstoja net į jas, patys tveria «sąjungas» ir parodo savo provokatoriškus darbus, gundydami prie užpuolimų, prie «ginkluotų demonstracijų» ir prie kitų žinomų Rusijos provokatorių bandymų».

«Ekonomiškasis krizis — toliau rašo, — su jo prigimtinoms pasekmėms: šimtais tukstančių išmestų iš darbo darbininkų — davė tiems provokatoriams kuopatogiausią balą jų kiauliškiems šnipams; tame drumstam vandenyje jie atrado puikią ir pelningą savo žvejybos pramonę. Ir jeigu New Yorke inteligencija neatkreips savo atydos į tą pragaištingą apsišėkimą, tai skurdžios, nesumanios žuvelės, be abejo, pateks į tų niekšų tinklą. — Visoki pastarųjų dienų apsišėkimai — anonimiški laišakai su «ekspropriatoriškais» grasinimais su pranešimais apie «ginkluotas demonstracijas» ir tt. — tas viskas neša šlykščia provokacijos smarvę».

Autorius šaukia draugus saugotis nuo tokių «velnetamsių» ir piktadarių. Teip, reikia saugotis, labai reikia. Bet

teipgi reikia saugotis, kad kartais nekaltą neįtarus, kad jis šnipas, provokatorius. Toks įtarimas tai baisesis už apgadinimą ir pavadinimą plėšiku. Teip apšmeižęs kitą, pats save negreit nusivalysi: išspiovēs, neatrysi. Sunku pažint kitą syk provokatorių. Šveicarijoje rusai pabėgėliai, daigi inteligentai, nepažino provokatoriaus iki tol, kada jis suorganizavo soc. revoliucionierius ir maksimalistus ir padarė Lozanoj (Lausanna) ekspropriaciją: jis tokiu būdu įdavė anuos (apie 11 metų), o jį patį valdžia paliosavo. (žr. «K.» N 11 — 08).

Jei negalima provokatorių teip greit pažinti, jei negalima teip greit žmogų įtarti, tai vienok reikia saugotis tokių žmonių, kurie plepa patys nežinodami ką; kad ir jie būtų teisingi ir neabejotini mūsų draugai, tikri revoliucionieriai, bet jei bekarščiuodami išsiplėpa nereikalingus daiktus, šneka prieš nepažįstamus žmones, nežiurint ar tai privatiškoj vietoj, ar viešai — per prakalbas, per atsišaukimus ir kitais būdais apsiskelbs ar tai «anarchistais», ar kitokiais vardais ir šauks prie «ginkluotos demonstracijos, ginkluotos, kruvinos revoliucijos» ar tam panašiai, — su tokiais žmonėmis reikia atsargiai elgtis, jeigu nenorime, kad mūsų, kaip atskirų ypatų, o labiausiai Sąjungos nepaliestų žinomas Amerikos valdžios įsakymas apie deportaciją (išvežimą į tėvynę) ir sustabdymą laikraščių už kurstymą prie prievartos, maišto. (Atsiminkim likimą italų «La Sociale Questione»). Kas šiandien, užėjus tokiai reakcijai, šaukia viešai prie «ginkluotų» sukilimų, tas jei yra teisingas revoliucionierius, tai vienok neišmintingas: juk tikras išmintingas revoliucionierius neduoda budeliui savo galvos teip lengvai, jis ir bombą mesdamas žiuri, kad galėtų išnešt savo gyvastį, kurį tokiam atvejy jis jau išanksto yra paaukavęs; jam negaila savo gyvasties, bet tą gyvastį nori paaukauti visuomenės labui, laimei; savo gyvastį saugoja nuo žuvimo dėlto tik, kad jis gali da daug naudos padaryt visuomenei. Tokia tai psichologija tikro visuomenės veikėjo-revoliucionieriaus. Kitaip daranti, dėl menkų niekų kišanti galvą į kilpą, neatlikę didelių arba jokių darbų visuomenės naudai — yra paprasti savžudžiai, ir jei toks nori pakliūt į valdžios nagus, mes neturime su juo eiti drauge tuo keliu. Toki žmonės, jeigu vis ir vis šaukia savo melodiją, labai gali privest prie negeistinių pasekmių: jie nenoroms gali but provokacijos priežasčia.

Todėl, atkartoju, nereikia tokį žmogų greitai įtarti, kad jis šnipas-provokatorius, bet reikia apsisaugot nuo jo, nors būtų geriausias draugas, jeigu jis neliauja visur kurstyti viešai žodžiu ir raštu prie grynai nelegališkų darbų. Priežodis sako: «Geriau turėt išmintingą priešą, negu kvailą draugą». Nešmintingas draugas gali dangiau blogo padaryt už provokatorių.

J. Bultruaitis

LILI BEJUN.

Moters ir Politika.

Vertė R. Augys.

(Tąsa).

Nė viena moteris negali pasakyti, kad militarizmas ir marinizmas jos nesilyti. Ji užmiršta savo priedermę, be to, ji perprasta motina, jeigu užmerkia akis ir užkemša sau ausis prieš tą, kas darosi apsukui jos, prieš tą, kaip yra rišamas likimas jos pačios ir josios vaikų.

Da vienas klausimas turi ypatingai išsiaukti moterise pasibiarėjimą: padidėjimas apdraudimo pošlino, kuris buvo užtvirtintas didžiama reichstago priėmus įstatymą apie rubežinį muitą. To pasekmė pasirodo ne kas kitas, kaip pabranginimas reikalingų gyvenimui išdirbinių, pabranginimas, kuris už viską sunkiau atišaukia ant neturtingųjų. Jie turi daugiau pusės savo įeigos praleist ant reikalingų gyvenimui produktų, o tuomi jiems prisieina aprubežiuoti visus kitus išleidimus, paveikslan, ant drabužio, kvatieros, apsišvietimo ir pasilinksminimo. Juo turtingesnė šeimyna, juo mažesnis procentas jos įeigos eina išsimaitinimui, nes net laidokas negali peržengt žinomo rubežiaus suvartojime reikalingų gyvenimui produktų. Mēs matome iš to, kad anėdėliai ant reikalingų gyvenimui produktų ypatingai gula ant neturtingųjų. Tas daugiausiai atsineša prie anėdėlių ant rugių, kuriems pabrangus, pabrangsta ir duona. Pasididinus šeimynai ir sumažėjus įeigoms, kaip yra prirodyta, pasididina duonos sunaudojimas. Da esant seniems anėdėliams, siekiantiems 3½ markes, ant kiekvienos šeimynos atsieidavo kasmetai 32 markės; esant gi žemiausiems anėdėliams, 5 markių didumo, ta suma pasidaugina iki 45 markių. Esant metiniai įeigai mažesnei, kaip 500 markių (tas buvo apskaitliuota 2-iem ir pusei milijono vokiečių), ta suma padaro žymią josios dalį, ir jeigu pasiturintiems išleidimas tų pinigų reiškia tiktai kai-kurių išėginių dalykų netekimą, tai beturėini reiškia tikrą skurdą. Ta suma, kurią ponai skaito menkiausiai, atima nuo proletariškos šeimynos tą mėsos kąsnį, prie kurio da ji tebėra pripratus, atima nuo jos vaikų drapanas ir kiekvieną gaivinančio saulės šviesos spindulį, kuris iki šiam laikui negalėjo da pasiekti jų gyvenimo. Tos sumos yra gaminamos savaitiniais darbais, kurie, kaip ir baudžiovos laikuose, turi būt atlikti naudai didžiųjų ponų. Šaukiantis atmonijimo neteisengumas duonos pošlinai (akėžyžia) yra da tame, kad tie pinigai, paskiau išspaudžiami iš darbininko, tarnauja tik pralobimui turtingųjų, nes juo turtingesnis stambus ūkininkas, juo daugiau naudos jam atneša duonos pošlinas, o tuo tarpu smulkus ūkininkas, kuris savo vargūi pridengt yra priverstas pripirkt da grūdų, nieko, arba beveik nieko iš to nelaimės, o neretai da pats yra priverstas savo sunkiai uždirbtu skatiku paremti anėdėlius.

Bet ne vieni tie pošlinai slėgia proletaro ūkė. Jau dabar užgynimas įvežti kitų šalių galvijus ir aštrus įstatymas apie sanitarišką jų apžiūrėjimą iki tam pakėlė kainą, kad skirtumas kainų ant mėsos svaro toje ir kitoje rubežiaus pusėj siekia 20–30 fenigių — Rusijos parubežinėse apygardėse kiaulienos svaras atsieina 20–25 fenigius; ir net arkliena, kurios vartojimas tokiuose atvėjuose pasididina, pabrango. Žinoma, toks stovis galutinėj sąskaitoj pasirodo naudingu vėlei stambiems dvarponiams, kurie gali parduoti savo galvijus už labai brangią kainą, kaip tik persitraukia įvežimas užrubežinių galvijų, juo labiau, kad ūkė, sulyginant su žmonių daugumu, Vokietijoj turi permažai galvijų ir ji neišgali trumpam laike tiek padaugint jų skaitlių, kad užtektų mėsos pareikalavimui. Gal-

vijų įvežimo pertraukimas Vokietijos gyventojams reiškia sumažinimą 7-iais milijonais jaučių ir kiaulių, o to sumažinimo Vokietijos ūkė negali tuoju atpildyt, kas yra aišku pažiūrėjus į tai, kad per paskutines keturias dešimtis metų jos galvijų priaugo tik 3½ milijono. Priegtam Vokietijos gyventojai, kaip yra prirodyta, ir be to mažai tevarvoja mėsos: ant kiekvieno gyventojų per metus atsieina 34 kilogramai, tuo tarpu Anglijoj atsieina 52. Jau dabartiniam laike didelė proletarijato dalis gali naudoties mėsa tik nedėldieniais ir šventėmis; jau dabar mėsayra žemiausio laipsnio ir turi labai mažai maitinančių dalių. Jau apsiereiškia prasto maisto pasekmės: tą prirodo rekrutų ėmimas, kuris kasmetas duoda vis prastesnes pasekmes. Bet ponai-agrarijai ir stambūs dvarponiai, kurie garsingais sakiniais išreiškia «rūpestį» apie valstybės palaikymą, ištikrųjų guodoja tik aukso veršį, nes jie savo šauksmais apie padidinimą pošlinų ant duonos ir galvijų nusilpnina spēką armijos, tosios sosto ir altoriaus apginėjos.

Jie pasiekė savo tikslą. Mėsa visiškai išnyks nuo darbininko stalo ir vieton jos bus vartojama daug bulvių. Bet jų besotumui, jų alkanumui tų pošlinų permažai. Kad žmonės negalėtų gero maisto neišteklų pakeist kuo nors kitu, kaip va: daugiau vartojant cukraus, vaisių, sviesto ir kiaušinių, — valdžia, pataikaudama ponams, teip pat ir tuos daiktus apkrovė pošlinais. Ir tada, kai tų pošlinų da nebuvo, vaisiai ant darbininko stalo buvo nepaprastu valgiu, nors jie, dėlei jų maistingumo, turėtų būti svarbiausiu vaikų maistu; esant naujiems, kai-kuriuose atvėjuose labai aukštiems pošlinams, jie pasiliks darbininkams visai negalimais pasiekti. Veltui proletarų vaikai su užvydu žiūrės į raudonpusius obuolius: jiems prisieis atsakyti nuo to nekalto užsiganėdinimo, kad turėtų vaikai da labiau galėtų jais sotinties. Veltui jų suvargęs organizmas ir išblyškę skruostai liudys apie prastą maistą, kuriuo jie turi maitintis, kaipo darbininkų vaikai; jie pačioj jaunystėj turi pavirst ligūstais, nuvargintais seniais, kad labiau laimingieje galėtų naudoties sveikata ir niekuo neaptemdyta jaunyste. Ar gi jos gali ištiesų tas visai neturi rūpėti moterims ir motinoms? Ar gi jos gali pasilikti užsalusiomis, ar turi nuleisti rankas, kada nuo jų vaikų atima duona?

Mokytas buržuazų profesorius Flugė išskaitliavo, kad kasdieninis darbininko šeimynos uždarbis turi siekti 3–4 markes mažiausiai, kad galėtų turėti reikalingiausią maistą. Tuo tarpu jau dabar Vokietijoj yra 8 milijonai šeimynų, t.y apie 38 milijonai žmonių, kurių uždarbis nesiekia to m i n i m u m o (mažiausio saiko), ir todėl jie yra pasmerkti tam, kad ilgai neturėtų pakakinamo maisto. Viešpataujant naujam rubežiniam muitui (t a r i f a i) ta skaitlinė žymiai pasididins.*) To įstatymo užtarėjai mano, kad esant naujai tarifai, pasididins uždarbiai, o sykiu su juo ir perkamoji gyventojų galė, iš atžvilgio, kad pramonininkas dėl savo reikalų turi pagamint pakankamą maistą savo žmogiškai darbo mašinai. Vienok, apsaugos pošlinų istorija parodo visą tųjų pažvalgų melagystę. Juo labiau pošlinai sumažina užrubežinių tavorų įvežimą, juo labiau aplinkinės valstybės teip pat apsirubežiuoja pošlinais. Produktų pabrangimas, žemas darbo užmokestis, pošlinai, uždėti ant rugių, ir bedarbė eina ranka į ranką. Ir tas stengimosi prie sumažinimo uždarbio priklauso da ir nuo kitokių ne teip svarbių aplinkybių, vedančių prie pošlinų padidinimo.

Juo blogiau žmogus maitinasi, juo silpnesnė jojo darbo spēka; jis nustoja energijos, jis greičiau nupuola fiziškai ir protiškai. Toks stovis turi gilią įtekme ant jojo darbštumo. Darbininkų sveikata ir spēka yra reikalingiausia sąlyga žydinčios ir galinčios vesti konkurenciją pramonės.

Sublogėjus tavorų gerumui, susimažina jų išpardavimas ir apsirubežiuoja išvežimas ir mēs turime užleisti vietą kitoms tautoms su geresnėmis gyvenimo sąlygomis; o susimažinus mūsų tavorų pa-

*) Dabar tas naujas multo įstatymas jau priimtas.

reikalavimui, susimažina pareikalavimas rankų prie darbo. Tokiu būdu ir čionai neišvengtina pasekmė yra bedarbė ir žemas uždarbis. Ranka į ranką su taisiais eina pirkimo spėkos sumažėjimas. Jeigu darbininkas didžiąją savo uždarbio dalį turi išleisti maistui, tai jis turi aprūpinti visų kitų savo reikalavimų pakakinimą. Tas būtu pragaištinga visai pramonei, nes jos išsiplėtojimas ir bujotimas priklauso ne nuo daugelio pasiturinčiųjų pirkimo spėkos, o tik nuo pirkimo spėkos visos gyventojų minios. Bedarbė ir žema uždarbis, reikalingo maisto neišteklių, drapanų ir buto stoką, palaužimą noro atsilsėt, pasilinksmint, dvasiškais ir dailės dalykais pasismogėt, — kas atjaučią visą baisenybę labiau už moterį, kam daugiausiai skauda širdį, jeigu ne motinai? Ir kam labiausiai grėšia baisios tos nelaimės pasekmės, jei ne merginai, kuriai net geroje sąlygoje su vargu prisieina kovoti už savo būvį?

Nesumušamais faktais prirodyta, kad pasileidimas ir prasižengimai tai pasididina, tai susimažina, sulyg to, kaip pasididina ar susimažina kainos naminių produktų, o ypatingai, duonos. Sulyg prasižengimų prieš nuosavybę, tai tas seniai prirodyta žymaus mokyto vyro, profesoriaus Georgo von-Maier. Bet tas teip pat atsineša ir prieš alkoholiizmą (girtybės). Maža to, kad darbininkas yra priverstas alumi ir degtine nors minutai užslopinti alkano pilvo reikalavimus ir nors tulam laikui pakelti nupuolusias savo spėkas; jis ypač noringiau griebiasi už butelio, kaip yra mažiau prieinami jam visoki kiti smagumai, kaip yra sunkesnis skurdas, kurį norėtų jis užmiršti, neturėdamas spėkų jį pergalėti. Vargiai bereikia priminti apie tai, ką moterei reiškia vyro girtuoklystė. Girtuoklystė sugriauna likučius šeimyniškos laimės, ji pavėčia skurdą ir nelaimę, ji daro moterį nenoromis išnaudojimo auka.

Sykiu su prasižengimais ir alkoholizmu po įtekme aštrių alkio smūgių teip pat auga ir prostitucija (paleistuvystė), bauriausias prakeiksmas išgemančios žmonijos. Moterį, «sutvėrimo vainiką», «gražiosios, švelniosios lyties atstovę», poetų apdainuojamą, kuriai syki ranka mostelėjus, didvyriai nuveikdavo pavojingiausius dalykus, prie kurios kojų guli visa pasaulė, kuri nešioja po širdim būsimą žmogų, — ta pati draugija, kuri teip ją išaukština, išmeta ją ant gatvės ir priverčia pardavinėt savo kūną visuomenės rinkoje, kaip kokį kitą tavorą. Pardavimo daiktu pasilieka pati šventoji žmonijos gerovė, pati meilė gyvenimo tvėrėja. Bet gyvenimas baisiai keičija: negalė ir ligos neišvengtinai eina sykiu su prostitucija. Jos pereina teip pat ant nekaltos moteriškės, atima nuo jos sveikatą, padaro ją nevaisinga arba užnuodija gyvenimą kūdikio, esant da jam motinos išėjuje. Kaip užtikrina mediciniški autoritetai, kiekvienas penktas Vokietijos vyras, kuris apsiveda sulaukęs 30 metų amžiaus, yra užsikrėtęs lytiška liga, vedančia prie pragaišties pačią ir vaikus, ir pavėčiančia jo giminę prasižengėliais, ar dvasiškais ligoniais. Bet valdančioji draugija visada užmerkia ten akis, kur tas dalykas paliečia josios pinigiskus interesus; ir vis nauji būriai nelaimingų merginų ir moterų daugina tą armiją, kuri griauja valstybes, panaikina žmones greičiau, negu karė, badas ar pavietrė.

Bet tuomi da nesibaigia pasibiaurėtinis užgrobimo politikos pasekmės. Prieš kiekvieną darbininką, įkvėpuojantį nuodingus garus, dulkes ir purvus savo dirbtuvėje, stovi baisi plaučių džiovos šmėkla. Visi mokytieji pripažįsta, kad geriausiu nuo jos platinimosi apsigynimu gali būt tik atsakančios higienos reikalavimams gyvenimo sąlygos: šviesus ir dideli kambariai ir sveikas valgis. Ir tai, ir kitą gali turėti darbininkai, tik esanti geriausiose sąlygoje; bet ateityj ir tokie to neteks, ir tokiu būdu galvažudiška liga, ta proletarijato rykštė, pareikalauja da didesnių aukų. Toks likimas grėšia vyrams ir moterims, o labiausiai vaikams, kurių tėvai jau tai ligai patekę, nes ji padaro juos neatsakančiais prieš kovą su gyvenimo pavojais. Bet juk paprasta logika ir teisybė reikalauja, kad žmonės, jau nuo pat gimimo paskirti ilgam sunkiam

darbui, gautų nors reikalingas spėkas ir gabumą.

Atrasta, kad nuošimtis vaikų, mirštančių pirmose amžiaus metuose, nesulyginamai didesnis, negu pasiturinčiųjų mesų vaikų nuošimtis. Tas nieko nenustebįs. Bet kiekvieną žmogų, ypač moterį, turi tas sujudinti, kad tas apgailėtinas stovis da pasiblogis; be abejo jis pasiblogis, kaip įeis į veikmę aukšti pošlinai, «zdėti ant gyvenimo produktų. Juo blogiau maitinasi motina, juo labiau skurdas ją priverčia dirbti iki sunykstant kovoje už būvį, tūoni labiau susimažina jos spėkos gimdyti sveikus vaikus, o kai kada ji ir visai to nustoja.

Ar gi da yra nors viena moteriškė, kuri galėtų pasilikti teip atbukus, atšalus, kada politika bauriai įsiveržia į švenčiausįjį dalyką, į jos motinišką meilę! Ar gi da yra nors viena moteriškė, kurios nė draugių pagieža, nė kūdikių nelaimė nesujudintų iš to šalto gyvenimo, kur ilgai su kvailu pasikakinimu merdėjo? Aš netikiu tam. Jeigu mūsų balsas galėtų pasiekti ausis visų moterų, kurios be susipratimo bailiai stovi nuošaliai ir vos nevos mato, kas apsukui jų dedasi, tada atsirastų armija pasišventusių moterų-kovotojų, ant kurių vėliavos užrašyta pergalėjimas.

(Toliaus bus).

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Am. Jungtines Valstybes. «Atstovų» kongresas Washingtone priėmė sumanymą pastatyti du nauju kariškų laivų ir senatas, žinoma, tatau rengiasi užtvirtinti; bet prezidentas Roozeveltas jam padavė pasargą: jeigu senatas užtvirtinsias, kad reikią statyti du nauju šarvuočiu, o nepaskirsiąs sykiu reikalingos sumos pinigų, nepripažįsiąs tam tikslui paskolės, tai jis, prezidentas, nepasirašys po nutarimu, kadangi be pinigų tas nutarimas būsiąs neišpildomas: «Būtų tik kūdikių žaislė» — teip būk pasakęs prezidentas. Senatorius Hall, pritardamas Roozeveltui, nurodo, kad reikėtų nutart 7 milijonus dolerių tiem laivam statyti. Kaip žinoma, jau ir teip armijos ir laivyno biudžetas (sąskaitos) šįmet 20-čia milijonų didesnis, negu pernai, o laivams statyti da to neužtenka. Amerikos «Dėdė Samas» smarkiai eina imperializmo keliu, ginkluojasi, leidžia pinigus savo valdytojų gaujai sustiprinti, o tuo tarpu žmonės grimsta bedarbės ir vargo skradžion.

Tuo tarpu, dėlei pramonės krizio, ir valstybės kasa tuština. Iki šiam laikui per 10 mėn. išleidimai perviršijo įeigas 60-čia mil. dol. Muitai už įvežimą svetimų tavorų ir įeivystės mokesčiai sumazino 40-čia mil. dol., negu pernai. Abelnai deficitas siekia didelę sumą 100 milijonų dol. Bilansas parodo 250 mil., vienok iš to išleista 200 mil. bankoms jų sustiprinimui nuo «panikos»; tų pinigų valdžia mano negalinti da atsiimt iš bankų, nenorint į naują «paniką» įtraukt šali. Ir da reik naujų kariškų laivų!

Argentina (Pietų Amerika). Revoliucija vėla smarkyn kyla. ypač provincijojej Santiago; čia revoliucionieriai su ginklais rankose sukilė išvijo gubernatorių. Buvo ne mažas mūšis su kariūnė, kur krito apie 12 ypatų ant victos, o 22 — liko sužeistos. Atrado policija Santiago mieste ginklų ir bombų sankrovą. Gubernatoriaus brolis užmuštas.

Rusijos valdžia maišosi į Persijos reikalus. Parubėžėj persai daro visokias riaušes; daug jų yra paprastų užpuolikų. Rusų kariūmenė juos ima malšinti, veja net į Persijos kalnus, peržengdami rubežių, kas Persijos valdžiai nepatinka. Kariūmenės viršininkas Konoyoloso, ten viešpataujantis, tvirtina, kad persai nurimsią, jei gaus tikros pylos.

Seną revoliucionierių M.Čaikovskį valdžia laiko Petro ir Povylo tvirtovėj, Peterburge. Jo pati buvo padavus prašymą į Stoly-

piną ir į policijos departamentą, kad paleistų jį, joguei jo kaltės per 7 mėnesius laikant kalėjime neatrasta. Dabar ateina ne valdiškos žinios, kad jis būsiąs nubaustas administracijos keliu. Geriausiam atsitikime gaus išvytį iš Rusijos, o ne, tai gal ir Siberiją reikės pamatyti.

Anglija. Ministerių pirmininkas Henry Campbell Bannerman pasimirė balandžio 22 d., sulaukęs 72 metų amžiaus. Jis buvo liberalų partijos vadovu. 1905 m. atsisakius konservatoriui Balfourui nuo min. premiero vietos, jis į tą vietą pastatytas sutvėrė liberališką ministeriją. Jis buvo vidutinis keblaus Airijos savyvaldos klausimo šalininkas. Permainos buvo beįvedamos, bet teip ir vėl pasilikto neužbaigta.

Indijoje žmonių neapykanta prieš anglus ir abelnai prieš europiečius vėla apsiereiškė kruvinu sukilimu. Apie 10 tūkst. sukilėlių (giminės Mahmando) smarkiai platina tarp žmonių neapykantą prieš anglus (ne vien prieš jų plėšikišką valdžią), kad Anglijos valdžia net nesumano kaip tat numalšinti, o permainų nemislija įvesti: kariumenės viršininkas Wilcock gavo įsakymą nuo savo vyresnybės užtraukti prieš sukilėlius 3,200 kareivių ir 18 kariškų armotų. Mahmandai šaukia žmones į «šventąją karę» su anglais.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Anglekasių streikas. Kaip žinoma, anglekasiai sustojo dirbę nuo 1 d. balandžio, nes buvo pasibaigęs senasis kontraktas su darbdaviais. Dabar jau kai-kuriose vietose (apie Pittsburgą) susitaisyta naujas kontraktas. Pietuose teipgi eina tarybos tarp unijos atstovų ir darbdavių; menama, kad šiomis dienomis taryba (Kansas City, Mo.) užsibaigs ir 35 tūkst. darbininkų grįž į darbą, arba ištikrųjų sustreikuos, o gal patys kapitalistai uždarys kasyklas neapribuotam laikui, kaip yra spėjama.

Illinois valstybėje tarybos teipgi eina vėžio taku; išėjo tarp tarybininkų nesusipratimas, dėlėi kurio gali viskas niekais pasibaigt ir tada apie 60 tūkst. darbininkų, dabar nedirbančių, gali visai sustreikuot.

Apie pusė milijono unijistų New Yorke. «New York Department of Labor» apskelbė apyskaitą (besibaigiančią sulyg spalį mėn. 1907 m.), iš ko matyti, kad New Yorke valstybėje yra 2,498 darbininkų organizacijų su 437,092 nariais išviso. Ta sąskaita parodo, kad per tris mėn. (iki spalio m. 1907 m.) užaugo narių skaitlius 22 viem tūkstančiais viršaus, o per metus — 38 iais tūkst.

345,000 bedarbių geležinkelių darbininkų. Chicago General Manager's Association išleido apyskaitą, parodančią santikius 17-kos geležinkelių, užimančių vieną trečdalį visų geležinkelių ilgio Jungtinėse Valstybėse. Skaitlinės parodo, kad 1 d. balandžio tosios linijos paleido per paskutinius 6 mėn. 345 tūkst. geležinkelių darbininkų. Likusiems prie darbo darbininkams, skaičiuje 1 mil. 400 tūkst., numušta algos po 5, po 12 nuošimčių (t.y. 5-12 centų iš dol.). Ką tie bedarbiai turi daryti? «Dievas žino! Aš nežinau» — sako Mr. Taft, būsimasis prezidentas.

Darbininku judejimas svetur.

Lodziaus mieste, Lenkijoje vėl platinasi smarkiai bedarbė. Tūkstančiai darbininkų be darbo; kiti pabirkai užsidarė, o kiti tik per pus dirba. Iš Lodziaus bedarbė pereina į kitus pramonės centrus.

Berlyno triobų statytojų sąjunga susikivirėjo su darbvedžių sąjunga ir pastaroji buvo besirengianti padaryt lokautą (uždaryt dirbtuves); bet pradėjus taikytis abiem pusėm, galutinai susitaikė balandžio 26 d. Tokiu būdu išnyko šmėkla naujo statytojų lokauto, kurs turėjo prasidėt nuo 1 d. gegužės.

Pietų Vokietijoje Hessen-Nassau apie 50 tūkst. statytojų tapo išmesta ant gatvės, dėlėi nesusipratimo reikale uždarbių ir darbo dienos.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Stoughton, Mass. susitvėrė nauja kuopa No. 86.

P. K. kryvulė N 30. New Haven, Conn. 27 ta kp. įnešimas, kad LSS. pasiųstų savo delegatą į anglų socialistų susivažiavimą, kuris atsibus kartu su LSS., gegužio 10 d. Chicago, Ill. Dėl sumažinimo iškaščių delegatą paskirti iš LSS. kuopų, esančių Chicago, Ill.

P. K.-tas pritaria, kad delegatas būtų pasiųstas.

* * *

27 kuopos įnešimai.

Šitie įnešimai 27 kp. perėjo per Pild. Komitetą. Pild. Kom. nubalsavo dviem balsais prieš vieną, patalpinti viską į «Kovą»; vienas P. K. narys balsavo, kad patalpinti tik svarbesnius klausimus.

P a s a r g a: Bereikalo 27-ta kp. išmetinėja LSS. sekretoriui, kad jis jų pirmesni įnešimą negarsino «Kovoj». Jūsų pirmesnis įnešimas buvo skaitytas Pild. Komiteto jo susivažiavime rugsėjo 2 d. 07 m Philadelphia, Pa. Pild. K-tas nepritarė jūsų įnešimą garsinti «Kovoj», todėl LSS. sekr. ir negarsino.

LSS. sekr. P. Dubickas.

16 balandžio 1908. New Haven, Conn.

Malonūs draugai Pildomojo Komiteto.

Mėnesiniame susirinkime, apart kitų svarstymų, įnešėm kelis įnešimus (kurie gal ir be vertės) ir meldžiam patalpinti «Kovoj», kad visi nariai Sąjungos apie tai patirtų ir IV Susivažiavime plačiau apkalbėtų... Bet mes gavom nuo S-gos sekretoriaus laišką, kad «Kovoj» netalpės.

1. Pažvelkim mes į LSS. reikalus, o pamatysime, kad daug darbų pradėta dirbt, bet nepabaigta. Pirmiausia paimkime — kur mūsų čarteris? Jau IV Susivažiavimas artinas, o da čarterio neturim — dėl ko? Dėlto, kad Susivažiavime mes apie svarbius dalykus mažai svarstom ir šiaip teip išrenkam komisiją (kuri sakom aprūpjis), o komisijos loska ką daryt, arba ne. Ir teip traukias toliau.

Mes turim suprast, kad susirinkimų, nė susivažiavimų negalim laikyti be čarterio, o ypatingai dabartiniam laike: patėmijome tą visi, kad soc. susirinkimus šia, tai ten išvaiko; iš kitos pusės mes turim daug priešų tantiečių ir kunigų, kurie stengiasi kaip nors įkašt.

Todėl aš patariu, kad pirm IV Susiv. nors aplikaciją (application) dėl gavimo čarterio paduotume, nes kitaip gali palikt nemonumas mums visiems.

2. Aš būdamas organizatorium vietinės kuopos, patyriau, kad draugai bei draugės labai skriaudžia mūsų Sąjungą neušsimokėdami priguliničiai mėn. duoklę; atsitiunka daug, kad išsiskolines už

kelis mėnesius bijosi į susirinkimus ateit, o toliaus išstoja iš kuopos su užvilktą skola, kiti gi prikalbinus užsimoka 20c. ir toliau, kas ką pašneka, ne moka daugiau, o «Kovą» teip greit nesustapdo. Šis vėl išnaudoja. — Man rodos ar ne geriau būtų, kad mes atmainytume šiaip: kožnas draugas ar draugė turėtų užsimokėti išviršaus už «Kovą» mažiausia ant pusės metų t. y. \$1.00; mėnesiniuose gi susirinkimuose galėtų mokėti po 5c. arba galėtų nieko nemokėt, bet kuopos turėtų damokėti už kožną sąnarį kas pusė metų po 15c., tokiu būdu neišnaudotų mūsų Sąjungos; o prikalbinus draugą, tai reik žinot, kad nors pusė metų bus draugu — neiškada nė knygų teplioti. — Draugams gi turėtų būti šiočia tokia dovana, o pašaliniam ne (dabar gi pašaliniam lengvesnės išlygos, kaip nariams).

3. Sąjungos sekretorius ir zeceriai turėtų daugiau tēmyti į rašliavą (turbūt, adrisus? Red.), o ne sumainyt pravardžių, iš ko ky-la nesusipratimai. Padėkim mūs kuopos raštininkas yra gana gerai pamokintas, bet pravardės jo niekad neparaso «Kovojo» teisingos, koks tai «Lenkevičius» arba «Sinkevičius» kada jis vadinas Levkevičius. Aukas siunčiant parašēm, kad aukavo Yvinskas, o buvo pagarsinta «Svinski», kur net tokios pravardės tarp lietuvių negal rastis.

4. Sekretorius turėtų išduoti atskaitą kas tris mėnesiai, kiek naujų draugų įstojo, kiek išstojo, kas dabar ne madoj. — Sekr. gali lengvai tą darbą atlikti ir kitam mieste būdamas už mažesnę mokestį, jei tik sumanys tą darbą.

5. Apart sekr. turėtų būti ir kasierius užsibancavęs (kasierium galėtų būti R. R. kasier.). Mēs nematom, kad viena ypata būtų kasierium ir raštininku nė jokioj organizacijoj ir tas yra visai ne praktiška, kad Sąjungos įeigas ir išėigas kaip pašalinius darbus ir knygas atiduoti vienai ypatai, kaip senovės patarlė sako: «Ant Dievo valios, jeigu negerai tai ant dūšios». Turim Sąjungoj darbščių ir gerų draugų, tik duokim jiems dirbt.

6. Viršinininkai gi Sąjungos neatbūtinai turi būti piliečiais šios šalies, nejaunesni per 21 metus, nes turim pamint, kad šita šalis nors laisva, bet turi savo tiesas, o neišpildančius labai baudžia.

7. Atskaita įeigų ir išėigų bei kiti mažmožiai būt geriau, kad tilptų ant atskiro lapelio, išleidžiamo kas tris mėnesiai sykiu su atskaita sąnarių Sąjungos, «Kovojo» talpiut suprantančius straipsnius dėl visuomenės, idant geriau galėtume prieit prie žmonijos.

8. Renkant viršinininkus bei komitetus turėtų būt išrinkta po du, nes jeigu vienas nepildys darbo atsakančiai, tai kitas bus jo vietoj.

Draugai ir Draugės! Svarstykim šaltai ir sudrūtinkim, o pagerinkim LSS., nes jeigu mēs stosim dirbė, tai nieks kits nemačys.

Org. 27-os kuopos LSS. *Jonas I. Kazlauckas.*

Mūs kuopos raštininkas buvo pasiūtęs nutarimus mūs kuopos visai trumpai surašęs, vienok neištoko dėl mūs vietos patalpint!

J. I. Kazl.

Kokius nutarimus? «K.» N 14 yra patilpęs jūsų trumpas nutarimas. Kitokio redakcija nėra gavus.

Red.

Literatūros Komiteto kryvulė No. 6.

Pabaigoj kovo m. per Literatūros Komitetą perėjo kryvulė No 6, kurioj nutarta:

Atspauzdinus brošiurėlę «Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai» imti spaudon «Darbininkų priespauda ir jos priežastis», kuris rankraštis randaši pas Lit. Kom. archyvarijų drg. J. O. Širvydą.

Literatūros Komiteto nariai:

Pirms. — *J. Szukys*, Sekr. — *B. Žiurys*,

Archyv. — *J. O. Širvydas.*

Koks tas «slaptas susivažiavimas»?

Tik ką gavome antrą atsišaukimą su parašu «1-ma kuopa», kame tarp kito ko «prišaukia atkreipt atydą... ant Centro viršinininkų». «Perspėjame, — rašo, — visas LSS. kuopas, kad yra rengiama slaptas Susivažiavimas prieš IV Susivažiavimą... Tam tikslui tapo išsiuntinėti laišakai prielankioms Centrai ypatoms».

Mēs «Kovos» redaktorius, administratorius ir Sąjungos sekretorius, kaipo priklausą prie to centro, pranešame, kad apie jokius rengiamus slaptus susivažiavimus nežinome, ir jei kas gavo nuo mūs tokius laiškus, tegul apgarsina kokiam nors laikraštyje, arba atsiunčia, kaipo dokumentus, prirodančius «1-os kp.» liudijimo teisingumą, IV-am susivažiavimui.

Melstume redakcijų, kad talpindamos savo laikraščiuose tokius laiškus, atkreiptų atydą į mūsų parašų tikrumą.

Redaktorius *J. Baltrušaitis*, LSS. sekr. *P. Dubickas*,

Adm. *A. Rušinas.*

Organizacijinis klausimas.

Buvo plačiai kalbama apie sekretoriaus bei administratoriaus uždavinį, ar negalėtų vienas atlikt abiejų darbus, ir kiki šiol neatsirado. 17-tam N «Kovos» drg. A. Žagaras (A. Dubas) apsiima atlikt darbus abiejų su primokėjimu \$60.

Aš kaipo pavienis narys tam patariu, kad susivažiavimas apsvarstytų ir paliktų tą darbą tokiai ypatai, kuri atliks abiejų darbus. Tokiu būdu sučėdys Sąjungai \$40 kasmėnuo, labai puiki auka, ko mums labiausiai trūksta.

Renkant centrališką komitetą reikia elgtis labai atsargiai: rinkt tokias ypatas, kurios gerai mums žinomos, ir da gerai. Ba mūsų Sąjunga ir teip pilna disciplinos*): kur tik pažvelgsi, visur ne teip eina, kaip reikia. Dabar su 13 ta kuopa kas dedasi, už tat, kad draugai įlindo ne socialistai, — priėmė tik dėlto, kad būtų skaitlius didesnis, o nežiūri žmogaus pažvalgų; jeigu 13 tos kuopos vadovai būtų buvę socialistais, tai šito nebūtų buvę, iš mažo ypatiško reikalo, o kenkia visai organizacijai, — tai ne socialistų darbai. Jeigu žmogus turi sanjausmą, supanta nuodugnai šiandieninį žmonijos surėdymą ir prijaučia darbininkų klesai ir jų vargams, tai niekuomet nebus ardytojais švento darbo.

Aš tiek patarčia, kad tokius draugus nešaukt atgal prie LSS., kad yra priešai lai būna ir viešai kovoja prieš mūsų Sąjungą. Tai bus liga tik išviršaus, o jeigu liga vidurinė, kūną graužia iš vidurio, tai sunkiau ir gydytis. Teip panašiai ir kitose kuopose yra, bet ką gali daryt jeigu nieks nevengė to dalyko.

A. Žilinskas.

Kas svarbesnis: pinigai, ar principai?

Kad atsakyti ant to klausimo, reikia pažvelgti į šiandieninį draugijos gyvenimą.

Šiandien kiekviena labdaringa įstaiga, kiekviena organizacija turi tam tikrus tikslus, kuriuos draugija užsiduoda kokiu norint būdu įvykdyti. Toki pamatiniai siekiai (tikslai) kokios nors organizacijos vadinasi organizacijos principai. Senten-

* Rasytojas turbūt norėjo pasakyt: be jokios disciplinos. Politškoj partijoj disciplina vadinasi tas, kad kiekvienas narys ir komitetas pildo savo priedermes ir uždavinius, neperengia programo ir įstatymų bei nutarimų. Pas mus tas yra tankiai nepildoma; reikiška, kad nėra disciplinos.

Red.

eija arba trumpas išreiškimas tų tikslų vadinasi programu. Įvykdymui programo tokios organizacijos išsidirba tam tikrus įstatymus, kurinos turi pildyti kiekvienas narys priklausantis prie tos organizacijos. Įstatymams saugoti tampa paskirtos tam tikros ypatos, kurioms organizacija duoda tiesą prašalinti iš organizacijos narius, kurie nepildo įstatymų, nes kas nepildo įstatymų, reiškia, kad jis nesutinka su programu; nesutinkanti su programu negali prigulėti prie organizacijos ir skaitytis jos nariais.

Teip buvo iki šiam laikui ir su mūsų LSS. Pagal mūsų įstatymus LSS. sekretorius išbraukdavo visas kuopas ir pavienius draugus, neužsimokėjusius mėnesinės duoklės per šešis mėnesius, išskiriant tik tai tuos, kurie pranešdavo, kad negal užsimokėti iš priežasties kokios nelaimės. Dangelis kuopų ir pavienių draugų tapo išbraukta ir niekas už tai nepakėlė jokio protesto, nesakė, kad tai saivališkas išbraukimas; visi buvo užganėdinti. Tos kuopos nebuvė prasižengusios priešais LSS. programą, nepamynė socialistų principų; jos tapo išbrauktos tik už neužsimokėjimą mėnesinių duoklių, tai yra tik už neišpildymą vieno įstatymo. Bet peržengimas mūsų programo, pamynimas principų reiškia visos organizacijos panaikinimą. Principai pas visos pasaulės socialistus yra daug svarbesni už mokesčius ir prasižengimas prieš principus daug didesnis, negu mėnesinės duoklės neužsimokėjimas per paskirtą laiką.

Dabar, kada LSS. 13-ta kp. tapo išbraukta už peržengimą programo ir socialistų principų, pasipylė visoki ir išvisur protestai, kad LSS. sekretorius su pritarimu Pild. K-to neturėjęs tiesos išbraukti 13 kuopos. Dėlko tie protestai kyla už tryliką kuopą, o už visas kitas išbrauktasias nekyla? Ar tik dėlto protestai yra keliami, kad 13 kp. šaukė visus protestuoti, o visos kitos kuopos tyli, neprašo protestuoti? Da nė viens iš protestuojančių iki šiol nesistengė išteisinti 13 kp.; nė viens neparodė, kad 13 kp. nėra prasižengusios, tik tai protestuoja už tai, kad 13 kp. išbraukta ne teip, kaip ji norėjo. Protestuojančių reikalavimai yra maž daug tokie:

- 1) LSS. sekr. ir Pild. Kom. neturėjo tiesos išbraukti 13 kp.
- 2) 13-ta kp. turi būti atiduota trečiųjų teismui.
- 3) 13 kp. turi būti leista per referendum.
- 4) 13 kp. negalėjo būti išbraukta, bet tik suspenduota.

Ant visų tų protestų duodu šioki atsakymą:

1) LSS. sekr. su Pild. Kom. turėjo pilną tiesą išbraukti 13-tą kuopą lygiai teip, kaip ir visas kitas, neišpildžiusias savo priedermių, neišsimokėjusias. Sekretorius ir Pild. K-tas teip elgsis ir toliaus, pakol išbraukimo forma nebus permąnyta per referendum visos LSS.

2) Čia visai nėra klausimo, ar LSS. sekr. su Pild. Kom. turėjo tiesą išbraukti ar ne, tik tai klausimas, ar 13-ta kp. išbraukta teisingai, t.y.: ar ji už savo prasikaltimus verta išbraukimo?

3) Kad ji teisingai išbraukta, jų prasižengimai išrodyti «Kovos» N 12 ir 17, kad jie varė slapta ir atvirą agitaciją su tikslu išardyti LSS., o to užginčyti ji pati neturi jokių faktiškų prirodymų.

4) Jeigu 13 kuopa išbraukimo klausime turės eiti per referendum, tai tada turės eiti per referendum ir kiekviena kuopa ir pavieniai, kurie verti išbraukimo už neužsimokėjimą mokesčių per šešis mėnesius, kurių kaltė yra daug mažesnė, negu peržengimas programo.

5) Trečiųjų teismas reikalingas tik tai ten, kur ypatiški nesutikimai. Čia ypatišku nesutikimų tarp 13 kp. ir LSS. centro nėra. Ji išbraukta už peržengimą socializmo principų ir programo, kas nėra ypatišku dalyku. Norintiems persitikrinti, ar tas viskas, kas lytisi 13 kp. išbraukimo, yra teisinga, gali rikalauti tik, kad būtų paskirta komisija iš kuopų gyvuojančių kituose miestuose.

6) Suspenduoti kuopą ar pavienius pas socialistus nėra mados. Suspendavimas yra metavonė už neatlikimą savo priedermių.

Pas socialistus neatliekantis savo priedermių negali būti socialistu, o metavonės nėra.

LSS. sek. P. Dubickas.

Vardan teisybes.

(1 kp. pasiteisinimas, priimtas susirinkime 28 bal. Philadelphija, Pa.)

Savo atsišaukime, išsiuntinėjame visiems LSS. nariams, «1 moji kuopa» daug išrėkė apkaltinimų ant mūsų 1-os kuopos, todėl čia nors dabar pasiteisinam prieš kai kurias užmetimus.

K a m e b u v o d i d u m a? «Nutarta buvo teip, kad draugai, kurie matys kurioj nors pusėj tiesą, lai rašosi, ir kurioj pusėj bus didžiama balsų, ta pusė bus 1-ma kuopa»; «po mūsų rezoliucija pasirašė didžiama balsų». Teip sakoma minėtam atsišaukime. Pasirasymas po rezoliucijomis buvo 1-os kuopos susirinkime kovo 25 d. Pasirašius buvo nutarta perskaityt parašus ir suskaityt, kiek po kuria rezoliucija pasirašė. Po mūsų rezoliucija tame susirinkime pasirašė 19 draugų, kas matyt ir iš pasargos po rez. («Kovos» N 15). Po jų gi rezoliucija buvo suskaityta 27 parašai. Bet sekr. Bernotui skaitant pasirašiusių pavardes, tapo patėmyta, kad Velykienės nėra susirinkime, o jos parašas yra. Tada Velykis pasakė, už ją pasirašęs, nes jis turis tiesą už savo pačią pasirašyt. Išsiplėtojo diskusijos. Mēs tvirtinom, kad tai yra priešinga demokratiškam balsavimo principui: turi būt «lygus ir tiesus» balsavimas. Toliaus pastebėta, kad po rezoliucija buvo parašas: A. Slančauskaitė, kurios teipgi susirinkime nebuvo. Bernotas pasakė, kad jos sesuo už ją pasirašius. Tuo tarpu jos sesuo E. Slančauskaitė atsakė, kad ji nerašius. Tada daugelis iš mūsų pusės draugų pareikalavo iššaukt vardais visus pasirašiusius, ar jie yra čia, susirinkime. Bet iš anos pusės pakilo priešingi balsai ir tas užmanymas neįvyko. Paskiaus pamatę «Kovoj» (N 16) parašus, tie mūsų draugai, kurie veik visus susirinkusius pažinojo, ėmė tvirtint, kad yra ir daugiau nebuvusių susirinkime, o «pasirašiusių» po rezol. Pasirodė, kad R. Drižienė, K. Plungis, K. Deksnis, J. Kubeckis, O. Juškiutė ir J. Jablonskis nepasirašė po rezoliucija, jų pavardės buvo sekretoriaus parašytos tame susirinkime. Jų nebūta susirinkime; J. Jablonskis buvo, bet jis nepriklausė prie 1 kp. Tokiu būdu tąsyk pasirašė tik 19 ypatų t.y. tiek, kiek ir mūsų.

Ne gana to. Pirmiau Velykis skundė kuopai vieną buvusį kuopos narį T. Trilikaucką. Remiantės ant jo nurodymų; visų susirinkusiųjų buvo ta nuomonė, kad T.T., kuris pats žadėjęs išeit iš socialistų tarpo, nebus ir negal būt mūsų draugu. T.T. atėjo į susirinkimą kovo 25 d., ir Velykis tuos pačius užmetimus atkartoj. Nuo to ir T.T. nesigynė, tik žadėjo prigulėt kaip prigulėjęs prie socialistų. (Jis yra užsimokėjęs tik už gruodžio mėn.) Tačiau aišku, kad jis tuo tarpu jau nebuvo nariu: nors nebuvo balsuota, ar priimt jį atgal į kuopą, ar ne, bet buvo daug priešingų balsų, bent dėlto, kad čia jam ėsant yra nežmoniška apie jo pasielgimą svarstyt, o socialistai niekad nepriima į savo tarpą ypatų, prieš kurių priėmimą balsuoja bent vienas narys.

Tokiu būdu tame susirinkime balsuotojų buvo:

Mūsų pusėj (kurie stojo už LSS. principus ir už 13 kp. išbraukimą) — 19. Anų pusėj (kurie stojo už 13 kp. ir tvirtino, kad LSS. susidedanti iš «visokių socialistiškų elementų») — 18.

Tokiu būdu šitoje pusėje buvo vien u balsu mažiau.

Bet mēs nelabai paisom šiame atvėjyje, kur didžiama balsų, o kur mažuma. Čia eina ginčai už principus, čia nesutikimas dėl pažvalgų skirtingumo — dėlto mēs turime tokią nuomonę: nors būtų buvę mūsų pusėj mažuma, bet jeigu mēs laikomės LSS. principų, programo, tai mēs ėsime nariais, esame kuopa LS. Sąjungos

»?

ma kuopa», ka-
centro viršinin-
ad yra rengia-
... Tam tikslui
ms».

ajungos sekre-
ad apie jokių
r jei kas gavo
aikraštyje, arba
dijimo teisingu-

ikraščiuose to-
ą.

ckas,
A. Rušinas.

S.

ministratoriaus
kiki šiol neat-
) apsiima at-

ažiavimas ap-
ks abiejų dar-
bai puiki au-

bai atsargiai:
da gerai. Ba-
velgsi, visur
ledasi, už tat,
to, kad būtų
13 tos kuopos
iš mažo ypa-
re socialistų
dugniai šian-
esai ir jų var-

al prie LSS.,
Sąjungą. Tai
čia iš vidu-
kuopose yra,

Žilinskas.

cipai?

šiandieninį

organizacija
toku norint
s nors orga-
a i. Senten-

partijoj discipli-
davinius, neper-
na; reiškia, kad
RED.

tolei, kol ji nepermainys dabartinio savo programo — principų ir taktikos.

Da pora žodžių apie «šmeižimus», kuriuos «1-oji kuopa» teip tankiai mini savo atsišaukime ir prieraše po rezoliucija. Kada jie kalbėjo, kad Sąjunga yra «mišinys» visokių frakcijų, tad mes, žinodami, kad politiškoji partijoje negali būt tokio mišinio, arba dėl jo negali partija gyvuoti, kritikavom ir, žinoma, vienas, kitas į tokį mišinį žiūrėjo su ironija; teipogi aštriai buvo kritikuota ta jų «dauguma», kur kitos ypatingos balsavo už nebuvusius susirinkime. Tą mes vadiname aštriai bet teisinga kritika, o jie vadina «šmeižimu». Bet jei šmeižimais vadiname neteisingus užmetimus, tai anoji kuopos pusė jų negailėjo tada ir dabar jų apšėčiai prirašė. Mat faktų trūksta, tai nors išmislais gaivinasi.

LSS. 1-os kuopos Komitetas.

Verčiau tēmyti į žmonių darbus, o ne į žodžius.

Dabar ir Amerikoje kai—kurie «draugai» atkeliavę iš kitur, taikosi greit susižinoti su LSS. kuopoms girdamiesi, kad jie yra pasišventusiais veikėjais dėl žmonių gerovės, o jeigu neseniai iš Lietuvos, tai — smarkiais revoliucionieriais. Neseniai ir į mūsų miestelį Spring Valley (Ill.) iš kur tai atkeliavo du «draugai» P. Milčiūnas ir A. Eidukaitis. P. M. persistatė esąs smarkus revoliucionierius, kuris buvęs prispirtas iškeliauti svetur už politiškus prasikaltimus. Čionai stengėsi pasirodyti smarkiu veikėju, ir gauti visur pirmybę; o mūsų kuopos draugai įtikėjo jo veidmainingoms kalboms ir ne tik leido įstoti į LSS. vietinę kuopą be jokių mokesčių, be kurių

KAM ŽMONES GYVENA.

Kapitalistai gyvena tam, kad prikimštų savo ištemptus pilvus skaniais valgiais ir gėrimais, o potam minkštoj lovoj atjaustų vidurių malimą; kad kiekviena naktis but praleidžiama linksmai su meiliais prieteliais ir su linkmomis—smagiomis panoms, kad savo gyvenimą nuolatos smagintų tuščioms žaislėmis, kuo yra baliai su «žvėrimis», šermenių baliai ir tiems panašūs.

Kareivija gyvena tam, kad maširuotų parodoj, apsitaisius visokioms mund'eroms; kad atiduotų visą savo gyvenimą apgynimui savo duondavių—kapitalistų, užlaikytų baimėje ne užsiganėdinaučius ir kankintų netiktai savo neprietelius, bet teipgi ir artimą savo brolių.

Dvasiškiejie gyvena tam, kad įsuekėtų žmonėms ubagystės gerumą, o patys galėtų gyvent didžiame ištekliuje; kad šauktų savo ištikimas aveles buti nuolankiomis ir kankinti savo kuną, prirodinėdami visokius baises pavyzdžius priešgynoms; kad suramintų nuvargintus darbo žmones posmertinio gyvenimo laime, o patys galėtų naudotis visokioms linkmybėms ir smagumais.

Darbininkai gyvena tam, kad dirbtų netiktai sau, bet ir tiems, kurie jaučiasi tinginiais ir neturi nė mažiausio noro

nė vienas neturi tiesos spręsti apie Sąjungos reikalus, o da labiau buti kuopų ar Sąjungos komitete. Bet mūsų kuopos nariai išrinko juos į komitetą: P. Milčiūną organizatorium, o Eidukaitį protokolų ir finansų sekretorium. Vėliau P. M. išrinko už delegatą į Illinois Valstybės rajono konferenciją, kuri atsibuvo 23 d. vasario. Po konferencijai prasišalino A. Eidukaitis, nariam apie tai nieko nesakęs, palikdamas knygas ir finansų skaitlines be tvarkos, o kai—kurių narių mėnesinės mokesťs visai neįrašytos. P. Milčiūnas įsiskverbęs į pirmąją eilę veikėjų, 23 d. sausio š. m. su savo kvaila prakalba supykino susirinkusius ir padarė tik negražumą kuopai, ir vietoje organizavimo, suvedimo žmonių į kruvą, jis da labiau išskirstė, ir pats vietoje taisyti savo klaidas, šalinos nuo susirinkimų, iki ant galo, susitaręs su A. Gustaičio moteria visų. kai prasišalino, tuomi prisidėdamas prie suardymo žmogaus šeimyniško gyvenimo, neatsilyginęs su kai—kuriais savo draugais pinigais. Tokiu budu P. Milčiūnui kaip ardytojui šeimyniško gyvenimo, veidmainiui, pasiėmusiam dėl išniekinimo LSDP. ir LSS. vardą, mindžiotojui teisybės ir žmoniškumo, priguli nuo visų teisybę mylinčių žmonių panieka. Dėl tolesnio apsisaugojimo nuo panašių «draugų», kuopos privalo priimti iš kitur atkeliavusius draugus tik su paliudijimais, kaip yra nurodyta drg. M Rasimo («Kova» N 11), o vietinius žiūrėti pagal jų darbus.

A. Krojauckas.

dirbti: kad dirbtų dykaduoniams ir minkštapiilviams, o patys iš bado stiptų, kad kaip žmonių šešėliai valkiotųsi jo žeme, giliose urvose, tamsumoje, ar kaip velnias pekloje degtų prie karštų pečių; kad visada be jokio pasilsio dirbtų, o už tai girdėtų tiktai darbdavio urgimus ir gautų menką duonos kąsnelį.

Kiekvienas turi tą, ko kas nori. Todėl ir mes, darbininkai, kad tik užsimanytume teip gyvent, kaip žmogui pridera, tai ir galėtume. Tiktai išvien stokime, pareikalaukime, o viskas bus mūsų. Nes mūsų rankų darbe ilsisi visų gyvenimas, tai mūsų susipratimas — mūsų pergalė, laimėjimas.

[Pagal lenkišką] Z. Jank.

Darbininko skurdas.

Apsidairyk aplinkui: skurdas, vargas spaudžia darbininką kiekvieną, sunkiai spaudžia ir baudžia. Pabrikos uždaro, o juos laukan išvaro, nežiuri ar tu, darbininke, turi ką valgyt, ar ne; varo tave šunies vietoj. sakydamas: eik sau, man tavęs nereikia...

Darbininkas eina nuliudęs. Parcina į savo surukusią stubelę, randa išalkusią moterį su vaikučiais, kurie prašo nors

Musu namas.

Drg. Bagočiaus straipsnį «K» N 15 perskaitęs net nežinodamas, kad ne aš vicnas apie tokius dalykus galvoju, bet yra ir daugiau velyjančių LSS. labo ir įgijimo savasčių jai reikalingų. Apie naudą aš nekalbėsiu, nes koznas gali suprasti, kad naudą didelę butų LSS. Tikiu, kad tas įvyks po susivaziavimo į trumpą laiką. Taigi aš paduodu žinias apie patį pirkimą, nes namas pirkti ne teip kaip kokis įrankys bei apsiavimas, apie tai reikia tikros žinios; be to nekartą buna prakišimas viso turto. Teip galima pasakyti, jog yra dviejų formų pirkimas: tikras ir netikras. Netikras – tai įmokėti kurią nors sumą ir išmokėti skolą kas mėnesis; taigi ir tikrus raštus tik tada gauni, kaip užmoki paskutinį mokestį. Ir teip daug yra keblumo, ką, jeigu reiktų, paaiškinčia.

Tikrai pirkti yra teip: duokim sau, namas vertės \$ 5000 be jokios skolos, tai mes įmokam \$ 1000, taigi savininkas ims nuo mūsų abligus pirmos paskolės (first mortgage) \$ 2500, ant 3 ar 5 metų su procentu 5½ ar 5, kaip išderėsime, užmokant kas 6 mėnesiai, o suma, žinoma, stovės nejudinta iki išeis laikas; jeigu jis pareikalautų pirmą paskolą, tai galima nuo kito paimti.

Taigi da liktūsi 1500 ant antros paskolės (second mortgage) ant instalments išmokėt dalimis kas 3 mėnesiai po \$ 75, tai į 5 metus lieka tik pirmą paskolę.

Taigi be jokio strioko, jeigu galima surinkti pinigai pirmiau, tai ir atmokėti galima kada tik nori, bet pardavėjas kąsniu duonos, bet tos nėra. Gaila tavęs, tamsus darbininke, bet kas tau kaltas? Dėlko per ilgus metus snaudei ir tik valiai dievo atsidavei; bet šiandien prisiartinai baidi nelaimė, kada reikia mirt iš bado, tave dievas ne gelbsti ir neišmeta tau iš dangaus maisto.

Gal jau dabar susiprasi, kada duonos kąsniu neteksi... Tu išdirbai visokias gėrybes, išstatei aukštus murus, išlyginai kaluus, pridirbai gėrybių pilnas krautuves, bet tau šiandien prisieina kęsti šaltį ir žiurėti į mirtį. Visą savo trisų ir prakitą kitiems atiduodi; visom tavo gėrybėm kapitalistai džiaugiasi, o tu ašaroji.

Bet kas mums kaltas? Vis mes patys, kam mes išdirde visas gėrybes, atiduodam kitiems, kurie sėdi ant mūsų sprando?

Draugės ir Draugai! Ar ne laikas tik mums susiprasti, ar dar nenusibodo mums kentėti, vargti ir ašaras lieti! Na, tik visi kartu stokim po tarptautiškojo socializmo raudona vėliava, išsiliuosavimo ženklą, tada išnyks vargai, pražus eimanavimai, mes išnaikysim tą biauų šiandieninį kapitalistų surėdymą, kuris mus teip smaugia, o įvesim teisingą socialistų surėdymą...

M G Paukšdiūtė.

negali pareikalauti be laiko.

Tokiu budu yra lengva ir mokestis surinkti, o išmokant kas mėnesis ant kontrakto, jeigu neužmokėsi į laiką, tai pardavėjas gali kontraktą sulaužyt, nes deed pirkikas da neturi, taigi yra didelis skirtumas perkant ant išmokėjimo ir nuosavai ir už tuos pačius pinigus. Žinoma, pardavėjai to ir nori, kad tik pirktų ant išmokėjimo, o kiti kitaip ir neparduoda, bet žinantis tokio pirkimo pasekmes niekados nepirks.

Kontraktą (agreement) reikia surašyti aiškiai ir viską; ant žodžio namų pirkimas visai nesiremia. Teipgi ir deed arba užrašus ir abligus (Bond and mortgage) daro ant kontrakto. Teipgi išjieskojimas raštų: duodant advokatui negali būti pirkikas užtikrintas, nes jam nėra laiko knygos vartyti; jis (advokatas? R.) daboja, bile pats neįklimptų, o apie kitą jam ne galvoj, ką kas įklius, nes jis gaus užmokestį už gelbėjimą; taigi yra tam tikros Tittle guarantee bendrovės [ir kitokiais vardais]; jos išduoda užtikrinimo policy ir turi į valias darbininkų, jos užsiima skolinimu pinigų, darymu kontraktų ir išjieskojimu raštų. Man rodos tokį namą, kuris tikų spaustuvei, galima nebrangiai gauti; pinigų tam reikalui man rodos butų geriausiai, kad sąnariai paaukautų tik po 50c; taigi randantės 2000 sąnarių susidėtų \$ 1000 ir butų gera pradžia; o su baliais ir teatrais, tai kaip nusiduoda, ant to mažai galima pasitikėt; man rodos, atsiras, kad aukaus ir daugiau — po 5 dol. ir tt., aš ir neatsiliksiu su penkine. Tik sukruškim ir kuriem galima, paagituokim, o matysim, kad mus gyvenimo reikalai bus užganėdinti.

Rodos nebutų blogai, nupirkus namą netolimais nuo miesto parankiai privažuoti su keliais akrais žemės. Tai laikui bėgant susilauktume tokių įstaigų, kurių šiandien nė nemisliname išgalėsia įsteigti. Bet mums reikia daleisti, kad mes įpratę pas smuklininkus susivaziavimus ir mitingus atlikti, tai beabejonės draugai norės, kad namas butų mieste, ką aš tam ir nespriešinu, bile tik bus mūsų reikalai stumiami pirmyn.

Brooklyn, N.Y.

St. Lukoševičiu.

Dainuokit!..

Dainuokie, geguže, dainuokie karštai,
Teskamba linksmieji aidai.
Dainuokite dainiai, tekyla aukštai
Jūs giesmių kiltieji jausmai.

Dainuokit, Vaičaičiai, su kilta dvasia,
Dainuokit, Mėmelės, jog kiti laikai
Ir kilkit į dausas su giesme garsia;
Dainuokit, Jovarai — artojų vaikai.

Atbuskie, sukilkie, liaudie pavergta,
Bastilijų mūrus ardyk!
Gana tu kentėjai varguos pasmerkta —
Tuos skurdo perus panaikink!

J.J.

Agitacijos reikaluose.

60-tai kuopai padavus referendum kaslink Sąjungos agitatoriaus ar organizatoriaus, kaip tas visai buvo suprantama, maniau, jog tai svarbus reikalas, bet tylėjau laukdamas referendumo pasekmių. Kad įnešimas likos atmestas, tai dabar verskim antrą lapą, pažiūrėkim kas mums beliko.

Agitacija pas mus plačiausiai yra varoma, rengiant viešas prakalbas. Prakalbas rengiant reikia turēt kalbėtoją, o tų mės amerikiečiai jau turim 5-6 labai gerai žinomus, o betų, kiekvienoj kuopoj randas draugas ar keli, kurie, pasilavinus kiek, gali lengvai but prie pirmųjų priskaitomi. Turint savo organizatorių arba agitatorių, ar kaip jį nepavadint, kuopos but turėjusios klausyt tos pačios ypotos po kelis syk, nes kuopų teturim į 80, o šiaip lietuviškų kaimelių kur nėra kuopų, neužtektinai, idant mūs samdytam organizatoriui suteikt pakaktinai darbo dirvos metams, nes kiekvienas pudymas yra ariamas, o dirvonai vienas po kitam atjaučia mūsų plugo aštrumą. Dabar paliekant prakalbų ir agitacijos darbą liuosu kaip buvo, ir rajonams ir kuopoms ant valios dirbt pagal išgalę tą darbą, aš manau jog neprošalį bus duot draugams sąjungiečiams keletą patarimų tame dalyke, nes budamas pats neva kalbėtojas, ir turėdamas maž-daug patyrimo, šį-tą užtėmijau verto atydos.

Amerikos Lietuva, mūsų dirva, dalinas į keletą sryčių, kuriose susitvėrė jau mūsų rajonai. Tirsčiausiai apgyventi: Massachusetts, Connecticut, New York-New Jersey, Rytinė Pensylvanija, Vakarinė Pensylvanija (Pittsburg) ir Illiriois. Ohio kuopos gulinčios arčiau Pensylvanijos, prie jos beveik galima priskaityt, o draugai pas Ramųjį Didmarį pertoli gyvena, todėl su jais agitacijos reikaluos mės galim palaikyt ryšius vien per «Kovą» ir abelnai Sąjungą.

Rajonai dabar yra įpratę laikyt kas tris-keturi mėnesiai konferencijas, kur iš protokolų negalima per daug svarbių nutarimų užtėmyt. Svarbiausiu rajonų uždaviniu turēt but apart Sąjungos stovio prižiurėjimo ir reikalų perkratinėjimo — agitacija tose vietose, kur yra kuopos, ir tose, kur nėra, o įeina į jo srytį. Kad geriausias agitacijos budas — prakalbos, tai rajonų privalumas but parsikviest sau vieną gerą kalbėtoją, ir susižinojus su juom, kada ir kaip ilgai galės užtrukt, konferencijos nutart, pasidalint dienas ir vietas kur prakalbos atsibus, ir išriukt žmones arba pavest tam tikroms kuopoms išrinkimą, surengimui prakalbų ten, kur kuopų dar nėra. Iš to buna keleriopa nauda: didesnės kuopoms nereikia išleist tiek daug lėšų kviečiant kalbėtoją iš toli, mažesnės kuopos, rajonui prakalbų rengimą valdant, kurios neturēt niekad progos turēt kalbėtoją dėlei 10-15 dol. kelionės lėšų, turi progą parengt prakalbas teipgi, ir pagaliaus vietose, kur nēr kuopų ir kur kaimyniškų miestų kalbėtojai negal, nepajiegia suorganizuoti kuopas, iš toliau pribuvęs, geriau išsilavinęs kalbėtojas gali visai lengvai tą padaryt, jei yra bent mažiausia proga. Toks sistematiškas prakalbų rengimas sučėdija laiką, pinigus ir yra labai naudingu.

Keletas tokių «maršrutų» atsibuvo drgg. Žagarui ir Gri-gaičiui iš Europos pribuvus, o pagaliaus drg. Antonovui pasirodžius. Man pačiam teko sykį drauge su drg. Antonovu važinēt tokiaime reikale po Connecticut rajoną, ir pasekmės buvo gražios, apart to, jog rajonas padarė klaidą užkviestas du išsilavinusiu kalbėtoju sykiu. To turētų saugotis visi rengejai. Gerai yra turēt vieną gerą ir porą besilavinančių, bet niekad kelis išsilavinusius, kada reikalas yra išguldinėti socializmo teoriją. Kalbėtojas žinąs savo dalyką gali kalbēt per dvi-tris valandas, kol visą socializmo plianą bent trumpoj formoj gali perstatyt. Publika-gi turi klausyties. Klausyties per 2-3 valandas vieno, ir štai užeina antras su panašiu programu. Ak tai yra vien nervų darkymas! Atsiminkim, kaip sunku yra bažnyčioj išžiopsot laike pamokslu per pusvalandį, o dabar čia dvi-tris valandas be pertrukio. Nuvarginta publika praded nerimaut, ir susinervavus, išvaikščioja neatsiekus pilnai siekinių, kurių dėlei susirinkimas rengiasi.

Apart sistematiškai rajonų rengiamų agitatyviškų prakalbų, yra dar vienas budas: kalbėtojas nekviestas atvažiuoja. Gyvenimas priverčia žmones įvairių įvairiausiai budais įieškoti savo kuno užlaikymui maistą. Į tokį gyvenimo sukurtį puola nekartą ir mus kalbėtojai. Atsitaiko, jog kalbėtojas važinėja po lietuviškų kaimelius su vertelgystės reikalais, taukiausiai knygų pardavinėjimu. Tada kuopoms nē rajonams nereikia išduoi jokių kaštų, nes visiems dirbant idėjos dėlei, visi turim draug ir pasišvęsti: vieni draugai surengia prakalbą, kiti kalba, o užmokestį gausime danguje — kada mės jį sau pasidarysime. Tokiaime atsitikime kalbėtojas turētų pranešt viešai per organą, kur jis važiuoja, ir kada kame mano apsisot, paduodant savo antrašą susinešimų dėlei. Kuopos ir simpatizuojanti draugai, kur dar nėra kuopų, turētų greit susinešt su tokiu draugu, ir kur tik galima parengt prakalbas, o su jomis trotos nebus. Teip bevazinėjant į du mėnesiu laiko praeito meto man pačiam nusisekē suorganizuot 5 naujas kuopas ir atlaikyt 12 prakalbų. Mačiau drg. Rutkus neseniai panašiai pasielgē. Toks budas ir yra geras, nes rengėjams nėra iškaščių kviest kalbėtoją, o kalbėtojui už jo trusą žmonėms susirinkus po prakalbų yra proga parduot keletą knygų, užrašyt laikraščius ir tt. Ir teip dirbant išlengvo, mės išdirbsime dirvą, kuri atneš kada nors vaisius, kurie parodys, jog darbininkų trusas nenuėjo ant vėjo.

F. J. Bagočius.

Redaktoriaus pranešimai.

«Kovas» N 17 rašiau, kad dėl stokos vietos nerašysiu patsiteisinimo, išsiliuosavimui nuo įvairių sunkių pasivadavusios «1-mos kuopos» užmetimų. Dabar teipgi nėra nė vietos, nė noro teisintis. Žemiau padedu tik p. V. Skaržinskio, kaip paties užgauto tais melagingais skelbimais, liudijimą. O čia pranešu tą, ką noriu, kad visi LSS. draugai ir draugės žinotumēt, «kokį» jūs turite redaktorių.

Subatoj, balandžio 25 d., «1-ma kuopa» parengė viešas prelekcijas žydų radikalų salėje. Prelegentas tarp kito ko išvadino «Kovą» juodašimčių laikraščiu, o jos redaktorių – šnipu, provokatorium, išdaviku ir t. p. Prelegentu buvo... «draugas» A. Žagaras – Dubas, buvęs LSDP. narys ir atstovas.

Ten buvo ir «13 kp.» ir «1 kp.» «draugai», kurie, be to viešo apskelbimo žodžiu, da ketina mane apskelbt šnipu-provokatorium žydiškuose, rusiškuose ir kitokiuose laikraščiuose.

Todėl draugai žinos ir už ką tie žmonės mane teip sunikiai apskelbia.

Nors manęs tas apskelbimas nė kiek nepajudina, nors, beto, gavau iš Brooklyno grasinimą nuo vieno žinomos plėšikų kuopos «Giltinės» nario, nors man tas tiek terupi, kaip amšėjimas prieš mėnesį, tačiau norėčia gaut visus tuos laikraščius, kur busiu apskelbtas tųjų «narsiųjų revoliucjonierių», todėl prašau draugų, radus kur tokį apskelbimą, atsiųskit man, nes į redakciją ne visi laikraščiai ateina.

Jūsų redaktorius J. Baltrušaitis.

*
*
*

Eina kalbos, buk per socialistų susirinkimą Laisvės Kliube, kovo 16 d., man sakęs J. Baltrušaitis, «Kovos» redaktorius, kad aš užgesinčia žiburius ir sustabdyčia mitingą. Šiuomi pranešu, kad J. Baltrušaitis man nė pusę žodžio apie tai nesakė. Sakė tai vienas vaikas, kurio pravardės nežinau, kad ir pažįstu iš veido.

Laisvės Kliubo gaspadorius

Philad'a, Pa.

William Skaržinskas.

✱

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, nepersviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų pravadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Bayway, N.J. Šalia Elizabeth, N.J. čia budavoja naują Standard Oil dirbtuvę, tai čia bedarbiai traukia iš visų aplinkinių miestų darbo jėškoti.

Balandžio 9 d. prisirinko labai didelė minia nuplyšusių vargšų visokių tautų, daugiausiai buvo lenkų, italų. Žinoma, kaip išalkę bedarbiai pradėjo grustis, kad tik kaip galint arčiau prisigrusti ten, kur ima darbininkus, tai teip besigrusdami viens kitą pradėjo neužkėsti: tuo kilo ginčai ir peštinės, tarpe jų atsirado peiliai, revolveriai; pradėjo šaudytis lenkai su italais. Daugel tapo sužeista. Matyt, da tie darbininkėliai nesusipratę.

Dabar jau suvisai neleidžia nė artyn prieiti, ar šeši policijantai saugoja tą raudoną molį, kurį neseniai tik pradėjo

kasti.

Ten buvęs.

Youngstown, Ohio. «Kovos» N 15 M. Patrijotas sako: «Negirdėtis žmonių be darbo». Tai ištarta tikrai «patrijotiškai». Šiuom laiku mažai randasi dirbtuvių vidutiniškai dirbančių; dauguma vieną savaitę dirba, antrą – ne. Darbininkų buriai vaikščioja visai darbo neturėdami. Kuriems miesto valdyba suteikė gatves šluot (ir tai ne kasdien), kaip pašelpą, – už penkias valandas tokio darbo duoda penkis tikietus, – už tikieta gauna vieną bandukę duonos. Daugumas jau darbininkų naudojasi ta «ponų mielaširdyste», kad nuo mirties nors išsigelbėt.

Kriaučių darbai eina gerai, bet darbas iš kitur pribuvusiam sunku gaut, kadangi užtektinai siuvėjų yra ir čionai. Balandžio 7 d. tapo uždaryta siuvėjų dirbtuvė American Tailoring Co. Darbo buvo užtektinai, ir materijų nestokavo, bet kad darbininkams neišmokėjo uždarbio (kaip kuriems net už 5 savaites buvo neužmokėta), tai tie susitarę metė darbą ir apskundė kompaniją už algas. Girdėt kad komp. turi skolų apie \$ 30.000, ir namo savininkui \$ 600; tasai jau turi per teismą atjieskojęs savo pinigus; matomai komp. jau bankrutija (teip rašo vietiniai angliški laikraščiai). Pereitais metais labai buvo sujudę komp. sukčiai pardavinėt akcijas, žinoma, daugumą pasisekė apvilt, tarp kurių ir vieną lietuvį, ant kelių šimtų dolerių, nes po išpardavimo akcijų, komp. sukčiai užtraukė \$ 30.000 skolos, tuos pinigus pasidalinę pasiskirstė. Dabar eina tyrinėjimas kaslink to bankrutijimo; apgynojas sako, jog išvesęs aikštėn viską, ir teks tiems «gudragalviams» atsimokėt kalėjsmu. Bet ar šiaip ar teip bus, vistiek jau akcionierių pinigai dingio, kadangi tie komp. vadai savo turtus paspėjo ant savo moterų vardo aprašyt.

Kepurza.

Torrington, Conn. Pas mus šiuo kartu darbai negerbiausia eina; dirbtuvės mažai dirba – po 3–4 dienas į savaitę; bedarbių žmonelių yra kaip visur, teip ir pas mus. Lietuvių yra keletas šeimynų ir pavienių dusyk tiek. Yra SIA. kuopa, pašelpine draugystė šv. Vincento. Susipratimas stovi labai žemai; laikraščių mažai kas skaito, tankiausia laiką perlaidžia gertuvėse arba prie kazyrų. Ateina keletas N «Tėvynės», «Lietuvos», «Kovos» ir «Saulės».

Narys SIA.

Westville, Ill. Westvilicčiai, bestraikuojuant angliakiams susimislijo panaikint karčiamas arba salionus. Tai buvo prieš balsavimus daug visokių prakalbų. Prohicionistų partija savo laikė prakalbas, o katrie norėjo kad karčiamas liktų, tai kalbėjo ir verkė kalbėdami ir davė alučio gert kiek kas norėjo, ba žino, kad lietuvius gali nupirkt už alutį ir šnapsuką, o jeigu da gaus cigaruką, tai duoda gerą balsuką.

Ale lietuviai gėrė, kaip davė, o kaip tik atėjo 7 d. ba

landžio, tai visi rašė kryžiuką ant «yes», tai ir pasiliko Westville be karčiamų. Lietuviai mat susipranta, neparsiduoda už alutį.

Juozas Alinckas

Meriden, Conn. Krizis, bedarbė, tai paprasti žodžiai, kuriuos žmonės gerai išmoko. Tas smarkiai užviešpatavęs ir pas mus. Dirbt norinčių yra daug, bet darbo mažai. Laikas suvis pradėjo eit veršio taku.

Pastaruojau laiku sumažėjo skaičius lietuvių iš priežasties krizio: tai į Lietuvą išvažiavo, tai į kitus miestus. Tokiu budu ir apšvietimas bus sunku užlaikyt; nes pas mus lietuviai tiek yra lavus, kad prasišalinus keliems lavesniems draugams, juos net ima džiaugsmas, kad jau vadovai iškriko; esa ir turėsią iškrikt visi tie, kurie pereitą metų rengė prakalbas, statė jų pačių vargus ir skriaudas jiems prieš akis.

Laisvasis.

East Pittsburg, Pa. Mūsų miestelis nedidelis. Lietuvių yra nedaug. Skaitymas pirmieviškų lietuviškų laikraščių ir knygučių persiauras. Todėl susipratimo ir vienybės tarpe jų nėra. Karčiamas lanko, namie per kiauras naktis kaziruoja. Kelia tarp savęs barnius. Neseniai už muštynes karčiamoje vienam lietuviui teko atsėdėti kalėjime mėnesį laiko, kitam reikėjo užsimokėti 15 dol. baumės trečiam 3 dol. Tai tokis čia tarpe lietuvių apsišvietimas. Pas vieną teko man matyti knygutę «Paklydėliai». Geresnių knygelių čia kaip ir neskaito. — Darbai kuonoblogiausiai eina. Daug darbininkų už dirbtuvės vartų išmesta. Daugel be kąsnio duonos ir be pastogės.

Vieversis.

Wilkes Barre, Pa. Tuotarpu pas mus darbai kasyklose pradėjo eit. Nuo 1 balandžio, jau dirbo kas diena iki velykų. Prieš pat velykas porą dienų nedirbo, mat žmonės nor toms dienoms gerai gėrymų prisiriktuot, kad nereiktų trokšt šventėje.

Męs LSS. 9-tos kuopos draugai patėmijom, jog mus Sąjungoj atsiranda iš tų pačių draugų išgamos, žodžiu sakant, atizymi chuliganiškais darbais. Kaip žinoma, kitų kuopų draugai tai patėmiję pradėjo garsint per «Kovą» jog nuo tokių reik apsaugot. Teipgi mėš per VII rajono 1 konferenciją nutarėm, jog apsaugojimui nuo tokių chuliganų Sąjunga parupintų tam tikrus paliudijimus (lapelius) ir jei draugas norės persikelt į kitą vietą, jei jis bus buvęs geras draugas, tai jam ta kuopa išduos minėtą paliudijimą. Taigi aš noriu parašyt iš mus kuopos; iki šiol mėš tokių draugų pasielgimus nerokavom kenksmingais, bet dabar pamatėm visi, jog toki šlykštūs darbai labai kenksmingi netik vienai kuopai, bet ir visai Sąjungai. Tai mėš susirinkę 9-tos k. draugai 19 balandžio nutarėm, jog pagarsint per «Kovą» apie mus buvusį vieną draugą. Mūs 9-toj kuopoj buvo rodos nuo pat pra-

džių Vincas Kalasauckas, kuris rodos prigulėjo tik dėlto, kad buvo papratęs niekad nesutikt su kitų draugų nuomone, nors ir gana faktiškai ką prirodys. (Bet nemanyk, skaitytojau, jog aš manau, jog tikėtų ir nesipriešintų). Bet jei jam sakei, jog šits daigtas baltas, tai jis sakys, jog juodas. Taigi V. Kalasauckas atsižymėjo Wilksbariuos tokiais šlykščiais ir nešvankiais darbais, jog tų darbų nė «Kovoj» nesinori garsint (jei kas pareikalas, tai per laišką gaus nežinot apie visus jo darbus). Jis pabėgo nežinia kur, da nuskriaudęs porą draugų pinigaiškai, ir da biauriau visą kuopą apšmeižęs visai neteislingai. Štai jo apgamas. Aukščio tur 4 pėdas ir pusę; plaukai juodi, akys rudos, usus skuta, visas juodbruvus; kalba lietuviškai ir truputį angliškai, kitaip nemoka; vartoja priežodį «žinai, žinai» ir anglišką «well»; koki 5 metai kaip Amerikoje; paeina iš Suvalkų gub., Panemunės parapijos; iš Wilksbarių pabėgo sausio mėnesij 08 m. Taigi draugai apsaugokit tokio. Jisai skaito labai blogai, o rašyt vos savo pavardę parašo lietuviškai. Męs butume pagarsinę pirmiau, bet vienas draugas rašė į redakciją, tai nuo jo reikalavo redakcija, kad pasirašytų po tuo straipsniu, tai jis nudėjo niekais O jau dabar pamatėm, jog net kiti žmonės pradėjo pirštais ant mūsų rodyt: girdi, jūs visi toki, kaip V.K.; net į tą stubą bijo ateit pašalinės ypotos, kur mus mitingai buna; teipgi pakenkė ir K.A.L. knygnui; dabar nenor žmonės nė knygų imt skaityt. Draugai, apsaugokit nuo tokių chuliganų ir neprimitk į jokią kuopą.

A Valincius.

IŠ LIETUVOS. Vilnius. «Vilniaus Žinių» nubaudimas. Vilniaus gubernatorius nubaudė «Vilniaus Žinių» redaktorių Joną Vileišį 100 rub., arba 2 savaitėm arešto už patalpinimą 1907 m. NN 183, 194 ir 200 ir šių metų N 15 straipsnių: «Suvalkiečiai—ukininkai!», «Prie mokyklų klausimo», «Pasakykime sau teisybę į akis» ir korespondenciją iš Veiverių («Jie džiaugiasi»), kuriose žmonės neva kurstomi prieš rusų mokyklą ir mokytojus.

«Lietuvos Ukininko» redaktoriaus teismas. Kovo 17 d. Vilniaus teismo rumai išnagrinėjo bylą buvusiojo «Lietuvos Ukininko» redaktoriaus Povilo Gaidelionio, kaltinamo dėl patalpinimo N 31 (1907) straipsnio «Apie mokesčius», kuriame buvo pasakyta, kad dabartinė valdžia užkrauna valstiečius mokesčiais, kurie yra skiriami žmonių prieš užlaikymui, kaip tat policistų, šnipų, žandarų ir kitų valdžios tarnų. Teismas pasmerkė Gaidelionį vienam mėnesiui tvirtovėn. (Žar.)

SUSIRINKIMAI IR AUKOS.

¶ Racine, Wis. 12 bal., 7 val. vakare atsibuvo čioniai S D. svetainėj, 505 Main st., prakalbos, parengtos 58 kuopos LSS iš Kenosha. Žmonių atsilankė apie 80 ypatų, buvo ir

moterų. Kalbėjo F. Dručas, H. Labanauckas. Teipgi deklamuota eilės. Vietinė lenkų s.-d. kuopa dainavo «Raudoną Vėliavą». Aukų surinkta 3.19; literatūros parduota už 1.44. Į LSS. įsirašė 4 nauji nariai. Visi buvo kvieisti ant prakalbų į Kenosha ant 26 bal.

Padekavojimas.

Maloninga Redakcija «Kovos».

Meldžiu patalpinti į gerbiamą laikraštį «Kovą» tuos kelis mano žodžius, su kuriais aš ištariu širdingą ačiū Chicago 81-mos kuopos LSS. draugams už suraminimą manęs biednos našlės ir už prisiųstas aukas 2.65, kurias priėmiau nuo vietinės LSS. kuopos sekretoriaus. Dėkavojau da kartą draugams už aukas, kurias teikėtės paaukoti, kad ir tokiam sunkiam bedarbės laike. Širdingai linkėdama geriausių pasekmių visiems LSS. draugams ir socializmui aš liekuosi nelaiminga draugė 29 kuopos Malvina Klembauskienė

1700 Peoria Road, Springfield, Ill.

DARBININKO KRONIKA.

Vienas lietuvis studentas, K. K., Graco mieste, Austrijoje, užsimanęs patirt per kiek dienų apeina laiškas aplink žemę, išsiuntė vieną laiškėlį į vakarus (t. y. šiuo keliu: Gracas — «K.» redakcija — Kiahta [Ryt. Siberija] — Gracas), kitą — į rytus (Grac. — Kiahta — «K.» red. — Grac.). Laiškėlis, išsiųstas į rytus, kaip praneša jo siuntėjas, apėjo aplink žemę per 53 dienas, į vakarus — per 55 d.

Viennos universiteto profesorius Feilberg su savo moteria Didžiojoje savaitėje buvo Ryme ir, kaipo geri katalikai, gavo tiesą būti prie privatiškų popiežiaus mišių. Profesorius su savo žmona priėmė iš Pijaus X rankų komuniją ir išėmė iš burnos metę ant grindų. Turbūt už ką nors tuomi atkeršijo popiežini.

Šiek tiek daugiau kaip metai atgal gimė idėja įkurti Amerikoj tarptautišką moterų lygą («League»), o dabar jau ta organizacija pastebėtina išsiplėtojusi ir smarkiai anga didyn. Pereitų metų spalio mėnesyje buvo jos viršininkų rinkimas; prezidente išrinkta Mrs. Wilshire, kuri socialistų judėjime žinoma nuo daugel metų.

Genevos kalėjime, Šveicarijoje, sėdintis anarchistas Luccheni, kurs užmušė Austrijos karalienę, nuo blogų sąlygų išėjo iš proto ir sako greitai mirs.

Kaune susitvėrė tarptautinė švietimo draugija. Į ją įsirašė apie 300 žmonių. Lietuviai, anot «V. Žin.» korespondento, šaltai žiūri į tą draugiją.

Turkijos karaliaus hareme (namas, kur jo daugybė pačių gyvena) užtikta didelė bomba, 25 svarų sunkumo. Sultanas (karalius) didei persigandęs. Keletas haremo moteriškių ir romiklių (jų sargų) pasislėpė.

Dabartiniam Amerikos prezidentui kapitalistas Carnegie teikia Washingtono universiteto prezidento vietą, kai neteks dabartinės prezidentystės.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Chicagoje susiniovė lietuviai tautininkai su socialistais. «Lietuva» pilna galvatrūktiškų ginčų; ne polemika, bet vaidai. Redaktorius reikalauja ir laukia, kada «partija» (reik suprast LS. Sąjunga) atsakys, o ne jos atskiri nariai. Vaidai kilo neva už «tautišką» Petraucko dainas (dėl dailės pyktis lietuviams paprasta), bet teip aiškiai matyt, kad tai ne visuomenės biznis... Ir net ne partijos, tai už ką čia «partija» turi rūpintis? Padainuos, padainuos tautiškai ir vėl bus ramu... Tautininkai (ypač p. Laukis) užsidavė socialistus «pamokinti», atvesti į dorą nepadoriais, neliteratiškais (nors gal «tautiškais») sakiniiais. Bet «L.» redaktorius padoresnius an t i f o n u s (pasargas) gieda su socialistais, šiųjų straipsniuose; su «tautininkais» negieda, ir tas socialistams, rodos, turėtų patikt!

KRASOS DEŽUTE.

J. Gaigalui ir «13-tai kuopai». Tada, kada «delegatai» atnešė jų raštelį, da nebuvo žinota, kaip jus esate pasišventę dirbti toliaus, iki pačiam kraštui, «darbininkų solidariskumo» ir «artymo meilės» apyrbėje. Dėlto prižadėjau tą raštelį patalpinti. Bet kadangi tą patį vakarą (bal. 25 d.) atradote «juodašimčius» ir kitokius bauriausius «sutvėrimus», tai tas raštelis lyg būtų persilpnas patalpinti. Vienok, kadangi atradote jog «Kova» tai «juodašimčių» laikraštis, tai, žinoma, jūsų raštelis galės patilpti, nors tokiems raštams, jeigu jie būtų ne jūsų, — vieta tik gurbe.

3 rajono organizatoriui. Nepatilps. Tai paprastas kunigo kalbės — nēr ką tuo užsiimt.

J. Endziuliniui. Tuo bus sunaudota.

A. Auguliui. Adriso neturim.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Am. Lietuvaitės — «Atsakymas P. Kovui»; O. Karaliūtės — «Moterų Sąjungos reikaluose»; J. Vaitkevičiaus — «Laisvės šventė»; Skorko — «Kur mums kreiptis» (eilės); Vinco Černiaucko — «Kaslink išbraukimo 13-os kuopos»; Konst. iš Sarmačinų — «Atėjo šventė»; E. C. Savickiūtės — «Mūsų vadovai»; J. Pankščio — «Kokiais keliais mes einame?».

KLaidu Atitaisymas.

«K.» N 18 įsibrovė didelė klaida po paveikslu Buržinsko ir Liaugmino sumainyta parašai: po kairei yra Buržinskis, po dešinei — Liaugminas (su pārišta ranka).

APGARSINIMAI.

L.S.S. finansu apyskaitos.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Išplaukimai:

Mėnestnių: Cambridge, Mass. 1.80; Montreal, Canada 3.00; Shaft, Pa. 1.80; East St. Louis, Ill. (nauja kuopa) 1.00.; W. Lynn, Mass. 7.20; M.Vasilevičius, Montello, Mass. 1.20; Waterbury, Conn. 4.40; Lost Creek, Pa. 1.20; Hazleton, Pa. 1.95; Kenosha, Wis. 1.20; Springfield, Ill. 12.00; Riverton, Ill. 6.00; Chicago, Ill. 4-ta kuopa 7.40; J.Žaliauckas, Exeter, N.H. 20c.; New Britain, Conn. 2.60; Benld, Ill. 2.60; New York, N.Y. 4.00; Paterson, N.J. 60c.; Bridgeport, Conn. 1.00; Pittston, Pa. 2.50; Bayone, N.J. 1.20; Spring Valley, Ill. 3.40; Rochester, N.Y. 3.00; Naugatuck, Conn. 1.40; St. Louis, Mo. 2.00; Baltimore, Md. 14.00; Mahanoy City, Pa. 4.40; Exeter Boro, Pa. 1.40. **Prenumeratos:** M.Bakutis, Taylor, Wash.; J.Petrikis, Scranton, Pa. — po 3.00. J.Savukynas, Shenandoah, Pa.; M.Penikas, Waterbury, Conn.; J.Globis, Russia; A.Ylgūnus, Roslyn, Wash.; «Liet. Mokslo Dr-ė», Export, Pa.; J.Drygott, Chicago, Ill. — po 2.00. J.Danto, Grand Rapids, Mich. 1.50. V.Jankauckas, Cleveland, Ohio; A.Lietuvninkas, Westland, Pa.; «Vytauto» klubas, Montreal, Canada; A.Kučinskas, Aberdeen, Wash. — po 1.00. P.Juodis, Philada, Pa. 25c. A.Gustas, Red Lodge, Mont. 1.00. **Apyskaitų:** 31.75. **Par. «K.» NN.:** V.Jankauckas, Cleveland, Ohio. 50c. P.Glavckas, Baltimore, Md. 78c. **Pašalinių darbų:** 33.15. **Už raštus:** 42.75. Viso 228.73. Buvo 13.57. Viso 242.30.

Išleidimai:

Tekn. «K.» dalis: krasos ženklelių 5.00; kras. kort. 1.00; išsiuntinėjimas 5.60; klisės 4.30; lempoms ragiukai 30c.; ekspresas 4.00; važinėjimai 16c.; statymas 48.00; popiera 56.70; spauda 20.32; renda už gegužio mėn. 25.00; alga LSS. sekret. už antrąją pusę kovo mėn. 25.00. **Išleidimai LSS. sekret.:** išsiuntinėjimas raštų 6.49, važinėjimai 32c. raštinės reikalai 30c. Išmokėta J.O. Širvydui, nariui Literatūros ir Konstitucijos komiteto kaštai susirašinėjimo 2.00. Spaustuvės langų išmalevojimas 400. Rakandai į salę: sėdynės ir krėslai 16.48. Viso 199.97.

Iėjo 242.30
Išėjo 224.97
Lieka 17.33

Atitaisymas klaidos: 46 N «Kovos» 1907 m. pagarsinta išplaukimuose nuo pašalinių darbų 26.20, turėjo būt 20.00.

Atėmus 6.20 lieka 11.13

„Kovos“ Fondas:

F.Breškus, Canada 1.00
Buvo 36.68. Viso 37.68
Išleid.: statymas pašal. darbų 18.00
Tą atėmus lieka 19.68

Aukos mokslaeiviams P.G. ir A.G.

W.Frankfort, Ill. 2.50
J.Baltrušaitis, Philadelphia, Pa. 2.00
Buvo 5.43 Viso 9.93
Išsiūsta mokslaeiviams 9.93
Nelieta nieko.

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Lawrence, Mass. 3.60
Athens, Ill. prakalbose 6.85
Springfield, Ill. 23 vasario prakalbose: A.Raulinaitis 1.00; J.Dzieniaus, B.Lagunas, J.Salaševičius, T.Galinis, A.Brazis, J.Kunigiskis, A.Jonikas — po 25c. Viso [atimant išlaidas] 1.20
Prakalbose 26 vasario: A.Raulinaitis 1.00; V.Žvingila, P.Žvingila, J.Bacuška, K.Tetiška, L.Zemaitis, J.Katkevičius — po 50c.; J.Marijonaitis, J.Gugas, A.Sinkevičius, J.Karaska, A.Baravykas, J.Milleris, J.Kunigiskis, J.Černius, F.Laurinas, Nežinomas, M.Kukevičienė — po 25c.; V.Burba 20c.; A.Bentšius, K.Tučionis — po 15c.; A.Gavieniūtė 10c. Viso [atimant išl.] 4.55
Krikšt. J.Dzieniaus dukters: V.Burba 50c.; J.Marijonaitis, J.Dzieniaus, O.Buškevičienė, A.Klembauskas, L.Dzinkevičius, O.Enceračiūtė, A.Ukelis — po 25c.; M.Klembauskienė 15c.; J.Klembauskas 10c. Viso (atimant 5c. pers. ir 1.25 Lit. fondan) 1.25. Viso 7.00
Riverton, Ill. krikšt. Gellert sūnaus: J.Gellert, J.Stanis, O.Gellertienė, A.Zokas, J.Katauskis — po 25c. J.Balaitis, J.Zakas — po 20c. J.Stučius, A.Kairis, J.Baciunas, J.Butkus, J.Vainauskis — po 10c. A.Kuizinas 5c. Viso 2.20.
Buvo 146.02
Viso 165.67

Aukos Kankintiniams.

W.Frankfort, Ill. 73 kp. LSS. 2.50
Buvo 22.49 Viso 24.99

Sušelp. Buržinskio ir Liaugmino šeimynų.

Shanectady, N.Y.: A.J.Gudzin 1.00. K.Maknickas 2.00. VI [po 3.00] 1.45
W.Lynn, Mass. 61 kp. 1.45
Buvo 13.03 Viso 17.48

Atitaisymas klaidos: 12 N. «Kovos» galutinėj sutraukoj pažymėta 9.29, turi būt 9.26, tai yra 3c. daugiau, negu turėjo būti.

Tą atėmus lieka 17.45

Aukos draugui Jomantui.

Chicago, Ill. 4 ta LSS kp. 3.00
W.Lynn, Mass.: S.Donilavičius 1.00. B.Daugirdas 1.25. P.P. Lesburt, D.Balsis, D.Drowal, J.Stravinskas, J.Glinskis, Sediskis, V.Glinskis — po 25c. J.Vizgirda, Černevskis, Adlis — po 10c. Nežinomas 7c. Viso (atimant 1.45 Buržinsk.) 3.37
Buvo 9.00 Viso 15.37

Jomantui, per Ch. Vaivodą, Rochester, N.Y. išmokėta 7.50.

Tą atėmus lieka 7.87

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J.O.Širvydas.

4-tai KUOPAI CHICAGO.

Susirinkimai atsibuna kas mėn. po nr. 809 33rd pl. sekančiai: 2-ą nedėldienį diskusijų, paskutinį nedėldienį mėnesinis.

Sekr. B.R a d z e v y č i u s.

Dainos, deklamacijos, teatras

ir šokiai. Parengia 4 kp. LSS. 17 gegužio (nedėlioj) West Side Auditorium, Taylor st. & Centre av., netol nuo 12th st. Prasidės 5 v. vakare. Tikietai nuo 1.00 iki 25c. Visus užkviečiame atsilankyti. KOMITETAS.

Prakalbos.

Baponne, N.Y. LSS. 36-ta kuopa parengia prakalbas 9 d. gegužio (subatoj), svetainėj «Hooper Cooper Hall» po No. 94-96 East 22nd Str. (kampas Ave. F.). Prasidės 7 val. vakare. Pribus garsus kalbėtojai. Maloniai prašome visus atsilankyti KOMITETAS.

Hazleton, Pa. 80 LSS. kp. parengia 23 gegužio prakalbas su dainomis ir deklamacijoms. Atsilankys garsus kalbėtojas drg. F.Bagočius, iš Pittsburgo. Teipgi kalbės ir vietinis J.Bekampis. Prasidės 7 val. vakare ant Wagner House Hall, 26 East Broad Str.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiumtu prekioja \$2.00.

Rengkite prakalbas!

Drg. Bagočius atvažiuos į rytinę Pennsylvaniją gegužio mėnesį. LSS. ir SLA. kuopos, norinčios surengt prakalbas Philadelphia ir Scrantono, apsilinkę lai atsiliepią pas jį patį. Jis bus valnas: 9, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, ir 24d. gegužio. Susinešant adresuokit:

F.J.BAGOCIUS,
Box 1399,
Pittsburg, Pa.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 441 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
J. Želvis, 711 W. Lombard St.	Baltimore, Md.
A. Kalinauskas, 4458 So. Honore st.	Chicago, Ill.
T. Kubilsky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 323	Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
P. Kačulis, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st.	Brooklyn, N.Y.
A. Dumbria, Box 512	Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor.	Marshfield, N. Side,
	Chicago, Ill.
S. STANKEVYČIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. Kondratavychius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevychius, 40 Walnut st.	New Haven, Conn.
J. Jasulevychius, Bx 6	Minersville, Pa.
P. Meškiniš, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A. Kašituba, 129 Joseph ave.	Rochester, N. Y.
J. Lukoševychius, S.E. Cor. 12th & Ritter st.	Phila., Pa.
M. A. IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N. Y.
F. NARVYDAS, 514 W. 9-th str	New York, N. Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matbeny ave.	Springfield, Ill.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N. Y.
M. Fanstiel, 4501 Hermitage av	Chicago, Ill.
K. J. Baranauskas, 452 Collinsville av	E. St. Louie, Ill.

**Dovana «Kovas»
Skaitytojams.**

Dvi puikios knygelės:

- 1) «Svajus» Tragedija-Poėma, 135 p.
- 2) «Gyvybė» (kantata) ir kitos poėmos, 41 pusl.

Abi knygtės parašė eilėmis J o n a s V i s k o š k a.

Kas užsirašys «Kovą» visiems metams ir prisiųs \$ 2.00, gaus dovanai abi knygtės «Svajus» ir «Gyvybė».

Kas užsirašys «Kovą» pusei metu ir prisiųs \$ 1.00, gaus vieną knygelę «Svajus». — Knygelės bus pasiųstos tuojau, kaip gausime pinigus.

Skubinkitės ir naudokitės gera proga.

Geras uždarbis

pardavinėtojams garsingosios knygos «RAIS-TAS». Reikalaujame agentų pardavinėti «Rais-tą» kiekvienoj lietuviškoj kolonijoje, t.y. miestuose ir kaimeliuose, atleidžiam didelių nuosimti. Rašant adresuokit: J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y.

NAUJAS LAIKRAŠTIS.

„Pirmyn“

Jame tilps populiariški straipsniai iš moterų klausimo, apie tikėjimą, aiškiai bus išguldyta Rusijos revoliucijos istorija, bus rašyta apie bedarbę, atrasite jame juokingų feljetonų ir dailių eilių. Kaina: metams 1.50, pusei metų 80c.; užsienį — \$ 2.

Adresas: **A. ANTONOV,**
P.O. Box 538, Minersville, Pa.

«Dilgėlės» ir ju dovanos.

„Dilgėlės“ tai juokų, humoro ir satyros laikraštis, išleina is sykį ka mėnuo, su juokingais paveikslais. „Dilgėlės“ jau eina trečiuo metų, o kadangi neperbrangios (kaštuoja tik viena dol. metams, o pusei metų 50c.), tai labai patinas ypač Amerikoje. Kadangi vienok darbai da eina blogai, tai „Dilgėlių“ redakcija naujims skaitytojams da labiau papigina, o tai tokiu būdu. Kas užsirašys visiems metams „Dilgėlės“, tai už tą patį dolerį gaus dovanų — tris storokas knygtes, — neįdėtos satyros su paveikslais. Knygų vardai: „Kirpikal“ (eilės ir dainos) parašyta L i e p u k o (to paties. ką parašė „Davaikų gadzinkas“ ir „Peklos Kantičkas“). „Vienas respublikos karalių“ ir „Amerikiečių cirkas“ [arba sorkės]. Kas užsirašys pusei metų [už 50c.] gaus dvi mažesnes knygtes. Užrašyt reikia k i k i s e k m i n i ū: vėliaus nebus dovanų.

Pinigus ir laiškus reikia siųst šiuo adresu:
«Dilgėlės», 1815 Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

**Lietuvių Draugystė Amerikoje
„Laisvė“**

uždėta Pittsburg, Pa. 24 d. vas. 1907 m. Mokestis 50c. mėnesiui, pašalpa \$7.00 į savaitę. Visi draugai iš Amerikos yra kviečiami prisidėti pavieniais arba tvert «Laisvės» kuopas. Drauge kviečiame visas gyvuojančias draugystes prisidėti prie mūsų ir tuomi sutvert Sąjungą Lietuviškų Pašalpiinių Draugysčių. Norintieji matyt Konstituciją, atsiliepkit pridėdami 25c. krasos ženkleliais, pas dr-stės sekretorių F. J. Bagočius, Box 1399 Pittsburg, Pa. (30)

S.J. Rodavyčius.

Agentura laivakorėjų ant visų geriausiųjų linijų. Siuntimas pinigų į visas šalis svieto. Didelė knygų krautuvė. Agentura geriausių lietuviškų laikraščių.

Spauda knygų, konstitucijų, apgarsinimų ir tt.

Kreipkitės su visokiais reikalais prie manęs. o patarnausiu kuogeriausiai.

452 Collinsville av. E.St. Louis, Ill. [2

Puikus laikrodėlis už \$3.75.

Pirmaus siuntimo pinigų iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mums su savo adresu, mes priėsiame per ekspresą C.O.D. ant pažinėjimo laikrodėlių ir lenciugėlių gvarantuotai paausnotą.

M. C. FARBER,
Dept 104-225 Dearborn St., Chicago, Ill. [28]

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **\$ 1.25**

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c**

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) **10c**

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Dykai, Dykai!

Auksinis laikrodėlis su lenciugėliu gvarantuotas ant 20 metų vertas \$ 20.00. Tas bus duota dykai dėl apgarsinimo mūsų tabako. Gali lengvai parduoti už \$ 6.00 vertės mūsų tabako tarp savo pažįstamų ir gausi šitą puikų laikrodėlių dykai.

European Tobacco Co.

Dept. 75 33 Leonard st. New York, N.Y. (22)

Chicagoje ir aplinkineje.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir sluntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

**Shepherd's
APTIEKA**

N. E. kampas 2-ros ir Dickinson Str. Philadelphia, Pa.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:
Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoje galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo aliejus	
Mostis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydnolių.

E.W. Gillas SE, Cor. 2nd & Federal st.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prennumera | vėasa ☉ „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
dalis svieto: ☉ shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metama \$ 2.00 ☉ No. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmeėtui \$ 1.00 ☉ Subscription rates:
Apgarsnėmų prekė: ☉ One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykls už colį 50c. per mėnesį 1.00; ☉ Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 ☉ Advertisement rates on application

Siunėiant raėtus, pinigus ir vėokiuose redakėcijoje reikaluose susiraėtant, adriuokite:

«**KOVA**», S E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	F. J. Bagoėius, Bx 1399, Pittsburg, Pa.
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
VI Rajono	A. Antonov, Bx 538, Minersville, Pa.

Iėpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 109 Grand st. Brooklyn, N.Y.
S. S. Tankevyėius, 60 Wells st., Hartford, Conn.
T. Andziulaitienė, S. E. Cor. 12-th & Ritner st., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Žiuryė, Bx 371, Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. PRUSELAITYS, 17 James st., Waterbury, Conn.
Iėdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius-iėdininkas:

P. Dubickas, 1518 E. Moyamensing Ave. Philad'a, Pa.

P. S. Susineėtant reikaluose LSS. knopų, pavėnių narių, agitacijos reika-
le, klausiant rodos, siunėiant mėnesines duokles, aukas „Kovos” fondu ir Lite-
raturės fondu ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorus neat-
liktų minėtu ūėdavimų, paduokit skundą Iėpildomajam Komiteiui.

Siunėiant rankraėsius, paskirtus iėleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiė-
kais reikalais, kreiptis prie archivarėjus J. O. Širvydo

Uėsiiraėydami laikraėstį „Kovą” siųsdami prenumeratą už „Kovą” ir su visais
kitais reikalais lytinėiais „Kovą”, raėykite tiesiog „Kovos” adrisą.

Sekr. P. Dubickas.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stam-
besui darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blaunos ir
tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už vi-
siems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuo-
jaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite ūėganėdinti.

RAISTAS

Garsingoji ir labai pageldaujama knyga, jau iėėjo iš po
spaudos, lietuviėskoje kalboje. Ji paraėyta vieno iš geriausių
Amerikos raėtininkų.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėje reikalaujama,
kad jau iėversta į 18-ką visokių kalbų. Mums tuom akyves-
nė, kaip Amerikonas apraėo lietuvius, nuo iėlipino iš laivo
ir visą gyvenimą Amerikoje; vienų vargai, kitų lėbavimai
kaip zerkole perstatyta.

Perskaites Raista, geriau pažėnsi Amerikos gyve-
nimą, ne kaip daug metų ėia gyvenęs, ir visų suktybių
paslaptis; kaip padaro apgavikai didelius pinigus, daug
kitrumo atrasi, jog nieks tave negalės prigauti.

Raistas aiėkiai parodo, kaip kapitalistai barbariėskai
iėnaudoja ir apgaudinėja darbininkus, kaip suėaga jų mote-
ris, suardo šeiminų gyvenimą ir nustumia į paleistuvystę;
teipat kaip mėsos skerdiyėios, primaėso visokių biaurybių
ir nuodijant ūudo žmones.

Raistas didelė knyga ir nors daugiau prekiuoja, bet
sumaėėjus darbams, turint laiko ir žmonėms labai norint tą
knygą skaityt, tai nuleidau tik už **1 dol.**, paskui pabrangs.

Siunėiant pinigus adresuot:

J. NAUJOKAS,

Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviėška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Iėmaino pinigus ir išsiuėčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geleėzinkelių tikiety.

Parduodame geleėzinkelių tikletus į visus miestus Jungtinių Valėtijų

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Pirkit Farmas! Farmas!

Didžiausia Lietuviėška Kolonija Amerikoje, pavadinta **Nauja Lietu-
va**, kur jau apsigyvenę apie 40 lietuviėkų familijų. Kvieėiame jus, broliai, aplė-
skite miestus ir atėkite pas mus gyventi ant farmų, o nematysite blogų laikų. Pas
mus yra keli tukėstanėiai akrų geros žemės. Žemė yra: juodžemis, molis ir žvyras.
Parsiduoda po kiek akrų kas nori, iėmokejimui per 10 metų. Iš augėto ūzmokėti
maėai tereikia. Netoli 3 geleėzinkeliai ir portinis miestas Manestee, Mich. Prekė
žemės po \$ 10 akras. Pasiskubinkite pirkti, kad svetimtaunėiai neiėpirktų. Kas no-
rite daugiau žinių, raėykite, arba, geriaus, atvaėiuokite staėiai pas mus, o mės ap-
rodysime visus laukus dykai. Adrisas:

Antanas Kiedis,
Peacock, Lake County, Michigan.